

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Unieke muurschilderingen
voor kinderkamers

Vlaamse rand verdient een eigen minister

FiguranDten
De late roeping van jeugdauteur Ed Franck

De strijd om Jezus-Eik

Verstaanbaar toneel voor
anderstaligen

De Vlaamse rand verdient een eigen minister

FOTO: PASCAL VIGNERON

Eddy Frans

Als na de verkiezingen van 13 juni a.s. een nieuwe Vlaamse regering aantreedt, moet er een volwaardige minister komen die bevoegd is voor de 'Vlaamse rand'. Deze hartenkreet komt van algemeen directeur Eddy Frans van de vzw 'de Rand' die daar tijdens zijn nieuwjaarstoespraak al mee uitpakte en dit pleidooi ook vandaag overkort herhaalt.

De vzw 'de Rand' werd opgericht in 1998 en beheert sindsdien de gemeenschapscentra in de facilitengemeenten. Het werkterrein van de vzw breidde zich stelselmatig uit. Met de financiële steun van de Vlaamse overheid is de vzw 'de Rand' momenteel actief bezig met taalbeleid en sensibilisering, huisvesting, onthaal en integratie van anderstaligen en jeugd- en sportbeleid. Met de Vlaamse verkiezingen in het verschiet maakt algemeen directeur Eddy Frans van de vzw 'de Rand' een balans op van de vorige regeerperiode en blikte tegelijk vooruit. 'We kregen soms de indruk dat de Vlaamse rand in het globale beleid van de Vlaamse regering een fait divers is geworden, een aanhangsel waarover

'De beleidsbrieven over de Vlaamse rand getuigen van knip- en plakwerk waarbij een visie ontbreekt'

men noodgedwongen af en toe iets moet zeggen, maar niet van harte, laat staan met enige prioriteit', constateerde hij tijdens de nieuwjaarsreceptie van de vzw 'de Rand' op 26 januari l.l.

Twee maanden later blijft die bittere analyse onverkort overeind. 'Zeg nu zelf, wie het regeerakkoord of de beleidsbrieven met betrekking tot de Vlaamse rand leest, kan zich niet van de indruk ontdoen dat de rand een ondergeschoven kind is. De regio krijgt amper aandacht en is alleszins niet prioritair. De beleidsbrieven getuigen van knip- en plakwerk, waarbij een visie ontbreekt. Gelukkig heeft vzw 'de Rand' desalniettemin een hele weg in positieve zin kunnen afleggen.'

Een krachtige figuur

In zijn nieuwjaarstoespraak noemde Eddy Frans Vlaams minister van Cultuur Paul Van Grembergen, die in de huidige Vlaamse regering tevens een coördinerende bevoegdheid heeft voor alle materies die de rand aanbelangen, een 'roepende in de woestijn'. Om de wensen en belangen van de rand te laten doorklinken moet er volgens hem binnen de nieuwe Vlaamse regering een volwaardige bevoegdheid 'Vlaamse rand' komen die wordt toegewezen aan één minister. 'En liefst een krachtige figuur die zijn doelstellingen consequent behartigt. Hij moet zelf initiatieven kunnen nemen en beschikken over een eigen budget om specifieke acties te kunnen opzetten.

Vandaag zijn regionalistische trekjes het Vlaamse beleid niet vreemd. Zo is het niet toevallig dat de minister van Toerisme uit West-Vlaanderen zeer sterk gewogen heeft op de ruime tussenkomst voor Beaufort 2003,

het beeldende kunstproject aan zee. Is het dan te veel gevraagd in de nieuwe bewindsploeg een excellentie op te nemen die onze regio van binnenuit goed aanvoelt?'

Nieuwkomers in aantocht

Het argument dat de middelen schaars zijn, snijdt niet echt hout, vindt Eddy Frans. De vraag is veeleer waar het beleid zijn prioriteiten legt. De noden en uitdagingen zijn veelvuldig. 'We hebben dringend behoefte aan een actiever beleid op het gebied van huisvesting, onderwijs, media, welzijn, mobiliteit, ruimtelijke ordening en toerisme.'

Eddy Frans wijst er ook nadrukkelijk op dat vooral op het vlak van het onthaal van anderstaligen en internationalen extra inspanningen gedaan zullen moeten worden. De uitbreiding van de Europese Unie op 1 mei 2004 brengt immers veel nieuwkomers uit de tien toetredende landen naar hier van wie velen zich zullen vestigen in de Vlaamse rand rond Brussel. 'We moeten hen tegemoet treden en de kans geven een positief beeld te krijgen van Vlaanderen. De vzw 'de Rand' kan daar zeker haar steentje toe bijdragen. Positieve aandacht vanuit de Vlaamse regering voor de noden van de rand zou daarbij zeer welgekomen zijn.'

Johan Cuppens

La périphérie flamande mérite un ministre propre

Si un nouveau gouvernement flamand entre en fonctions après les élections du 13 juin prochain, un ministre à part entière compétent pour la périphérie flamande doit être désigné pour faire entendre les souhaits et les intérêts de la périphérie, estime Eddy Frans, directeur général de l'asbl 'de Rand'. 'Nous avons quelquefois l'impression que la périphérie flamande est devenue un fait divers dans la politique globale du gouvernement flamand, un appendice à propos duquel on est contraint de dire quelque chose de temps à autre, mais sans conviction, et encore moins sans priorité. C'est pourquoi, à son avis, le nouveau gouvernement flamand devrait prévoir une compétence à part entière 'périphérie flamande' qui serait dévolue à un ministre. 'Et de préférence, une personnalité puissante, quelqu'un qui ait de la poigne et de l'autorité, qui défende ses objectifs de manière cohérente et impose sa politique.'

inhoud

april 2004 nr. 4

Provincie op zoek naar terreinen voor zigeuners 4

Het opjagen van woonwagenbewoners - zoals in het verleden vaak gebeurde - is niet meer van deze tijd. Het provinciebestuur van Vlaams-Brabant zet de gemeentebesturen er dan ook toe aan om tegen 2010 voldoende terreinen in te richten waar woonwagenbewoners op doortocht kort kunnen verblijven.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Leven en welzijn in de rand (12) 8 In een rolstoel draait de wereld vaak vierkant

FiguranDten 10

Jeugdacteur Ed Franck uit Zellik heeft momenteel zo'n 60 boeken geschreven en won al twee keer de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap. Een niet onaardig palmares voor iemand die pas op zijn 43ste ontdekte wat hij echt in zijn leven wilde doen.

Fast Forward maakt boeiend en verstaanbaar toneel voor anderstaligen 12

Sport in nauwe schoentjes (2) 22 De lat ligt niet overal even hoog

Unieke muurschilderingen voor kinderkamers 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24
Van huizen en tuinen 25 RestaurantDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Opjagen van woonwagenbewoners is niet meer van deze tijd

De provincie Vlaams-Brabant zoekt terreinen waar woonwagenbewoners die op doortocht zijn gedurende korte tijd kunnen verblijven. Tegen 2010 wil men hiervoor op een tiental plaatsen verspreid over de provincie in totaal 95 standplaatsen uitrusten en beheeren. Zonder hiervoor precieze locaties aan te wijzen, is er voor de brede Vlaamse rand rond Brussel in het 'provinciaal actieplan woonwagenterreinen' en in het ontwerp ruimtelijk provinciaal structuurplan sprake van 10 standplaatsen in de regio Asse, 15 in de regio Halle en 15 in de regio Vilvoorde. De provincie wil de gemeenten er ook toe aanzetten residentiële parken in te richten waar permanent kan worden verbleven. Bovenop de bestaande 49 standplaatsen zouden er tegen 2010 in Vlaams-Brabant nog 121 moeten bij komen, waarvan 50 in gemeenten die aan Brussel grenzen, 10 in de regio Asse, 15 in de regio Halle en 15 in de regio Vilvoorde.

In Vlaanderen trekken jaarlijks meer dan 1.000 gezinnen in woonwagens en caravans rond. In de inleiding tot het 'provinciaal actieplan woonwagenterreinen', dat de deputatie in september 2002 goedkeurde, wordt gesteld dat woonwagenbewoners met hun woonwagen terecht moeten kunnen op een daarvoor bestemd en ingericht terrein. 'Iedereen heeft immers recht op menswaardig wonen en de woonwagen is in Vlaanderen erkend als volwaardige woonvorm', aldus het provinciebestuur. De realiteit is echter anders. Vlaams-Brabant telt momenteel geen enkel er-

kend doortrekkersterrein. Wat residentiële terreinen betreft heeft alleen Leuven een goed uitgerust woonwagenpark met 25 standplaatsen.

'In de Vlaamse rand rond Brussel wonen nochtans heel wat woonwagenbewoners permanent in kleine groepjes bij elkaar. Het gaat zowel om Roma-zigeuners, Manoesjen als Voyageurs. Net als elders willen zij dat hun situatie geregulariseerd wordt met een bouwvergunning voor het stallen van hun woonwagens. De grote meerderheid is niet in orde, maar wordt gedoogd', aldus Toon Machiels van het Vlaams Minderhedencentrum. De provincie moet volgens Machiels terzake een coördinerende rol opnemen. Bij de doortrekkende groepen doen er zich nog te vaak conflicten voor met de lokale bewindvoerders en politie en moeten die mensen dikwijls snel weer ophoepelen. Bij gebrek aan erkende doortrekkersterreinen weten ze echter meestal niet waar naar toe. Zo werden de afgelopen jaren onder meer in Sint-Pieters-Leeuw en in Beersel grote groepen door de politie gedwongen te vertrekken. 'De groepen zijn geenszins uit op conflicten en vertrekken wel als ze daartoe verplicht worden', aldus Machiels.

Klachten over politieoptreden

Het jongste jaarverslag van het Vast Comité P maakt melding van meerdere klachten van woonwagenbewoners over 'een systematisch negatieve houding van sommige politiekorpsen en het betreuenswaardig gedrag van sommige politieambtenaren'. Ook op gemeentelijk vlak zijn de gesprekspartners vaak 'niet verlicht'. Klachten zijn er ook over schending van de privacy, maar in het verslag wordt niet gezegd voor welke politiezones de klachten gelden. Arrondissementcommissaris Michel Cornelis zegt geen weet te hebben van klachten over politiezones uit de regio. Er is volgens hem lokaal echter wel degelijk behoefte aan 'een verbreding' van de politie- en maatschappijvisie bij politie en gemeentebesturen.

'Politie moet gemeenschapsgericht werken, maar blijft die gemeenschap niet te vaak beperkt tot het tweeverdienersgezin met drie kinderen, de labrador en de monovolumewagen? Wonen is net zo goed voor zigeuners een elementaire levensbehoefte. Deze mensen opjagen is uit de tijd en gemeenten kunnen de problemen niet blijven doorschuiven naar mekaar. Bepaalde centrumgemeenten moeten binnen hun regio nagaan welke de inplantingsmogelijkheden zijn en voor deze mensen terreinen inrichten. Dat zou niet alleen een oplossing zijn voor de betrokkenen zelf, maar ook voor de politie en bestuurders die 's avonds vaak onverwacht geconfronteerd worden met een arriverende groep en daar in de praktijk heel verschillend op reageren', aldus Cornelis.

Terreinen bij provinciale domeinen

Het provinciebestuur wil volgens Eric Van Den Begin, hoofd van de dienst welzijn en huisvesting, zelf een aantal door-

trekkersterreinen gaan realiseren en beheren. 'Op dit ogenblik zijn we samen met steden en gemeenten een aantal mogelijkheden aan het verkennen. Beslissingen zijn er echter nog niet genomen.' Volgens zijn collega Tom Raes van de dienst huisvesting en grondbeleid beoogt de provincie in de eerste plaats de eigen eigendommen. Zo wordt voor het stedelijk gebied Halle gedacht aan de parkings op het provinciaal domein van Huizingen (Beersel) die nu al geregeld worden bezocht door rondtrekkende woonwagenbewoners, en voor Asse aan de gebouwen van het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) in Relegem (Asse). 'De provincie bekijkt wat ze zelf zonder al te grote investeringen kan doen en we zetten de gemeenten ertoe aan hetzelfde te doen', aldus Raes. Gemeenten kunnen voor de verwerving, inrichting, renovatie en uitbreiding van residentiële terreinen nu al rekenen op een Vlaamse subsidie van 90 procent. Als extra duwtje in de rug wil de provincie - naast het geven van het goede voorbeeld door de inrichting van doortrekkersterreinen - in de toekomst die resterende 10 procent voor haar rekening nemen. Ook Brussel moet volgens Raes echter zijn verantwoordelijkheid nemen. 'Brussel mag dit probleem niet afwentelen op deze gemeenten. Momenteel heeft men in Haren een terrein met 30 à 40 standplaatsen. Dit aantal moet worden opgetrokken tot 100 plaatsen.' Ook Toon Machiels is die mening toegedaan. 'Brussel krijgt door zijn centrale ligging heel wat woonwagenbewoners over de vloer. Er is behoefte aan twee behoorlijke doortrekkersterreinen. Sinds enige tijd is in Haren een beperkt terrein ingericht, maar dat is zo goed als vol omdat een aantal mensen er permanent wil blijven.'

Voorwaardelijke gastvrijheid

'We zijn gastvrij als men zich houdt aan onze voorwaarden', zegt burgemeester Hugo Casaer (CD&V) van Beersel, waar jaarlijks een groep van enkele tientallen woonwagenbewoners neerstrijkt. De parkings aan het provinciaal domein in Huizingen dienen al sinds enkele jaren als vaste locatie. Casaer laat toe dat de woonwagenbewoners daar enkele dagen blijven mits ze de omwonenden informeren, de voorschriften inzake hygiëne opvolgen, de maximale verblijfsduur van een week respecteren en toelaten dat iedereen - zoals in een hotel - kan worden gecontroleerd. Beersel eist ook dat men zich vooraf aanmeldt. Casaer gaat er mee akkoord dat de provincie onder bepaalde voorwaarden een doortrekkersterrein met 15 plaatsen zou inrichten aan het provinciaal domein. Gesprekken hierover lopen nog. Vilvoorde kreeg de afgelopen 3 jaren bezoek van twee grote trekkersgroepen. In 2001 verbleven de betrokkenen, na weggejaagd te zijn aan een parking op de Heizelpaleizen, enkele dagen op het braakliggend terrein Hoogveld aan de Brusselse ring. Sinds januari van dit jaar hebben enkele tientallen doortrekkers hun heil gezocht in Peutie. Na bemiddeling van het gemeentebestuur verblijven ze thans op het militair domein aldaar. 'Zodra we signalen krijgen dat er mensen gearriveerd zijn, proberen we met de betrokkenen afspraken te maken,

In Vlaanderen trekken jaarlijks meer dan 1.000 gezinnen in woonwagens en caravans rond

Province seeks sites for gypsies

Each year more than 1,000 families travel around in Flanders in mobile homes and caravans. The Flemish-Brabant province is now looking for sites where mobile home residents who are travelling through can stay for short periods. By 2010 the desire is to equip and manage a total of 95 berths for them at some ten sites spread throughout the province. Without designating precise locations for this the 'provincial action plan for mobile home sites' and the draft provincial environment structure plan mention 10 stands in the Asse region, 15 in the Hale region and 15 in the Vilvoorde region for the wide Flemish belt around Brussels. The province also wants to encourage the municipalities to set up residential sites where people can stay permanently.

onder meer op het vlak van hygiëne en ontsluiting van het terrein teneinde overlast te voorkomen. Naar de bevolking toe voeren we een open communicatie', aldus de Vilvoordse schepen voor Sociale Zaken Hans Bonte (SPA). Op 2 plaatsen in Vilvoorde - de Brusselsesteenweg en de Kortestraat - staan woonwagenbewoners die daar al vele jaren verblijven. Het gaat telkens om een permanent verblijvende familie die geregeld bezoek krijgt van nog enkele andere. 'Wij willen dat deze 2 terreinen bij voorrang gereguleerd worden', aldus Bonte. Net als Casaer en Bonte stelt ook Stefaan Platteau (VLD), burgemeester van Dilbeek, dat de bevolking weinig klachten heeft over doortrekkende zigeuners. Gemiddeld iets meer dan een keer per jaar verblijven er ook in Dilbeek korte tijd woonwagenbewoners. De locatie is in de meeste gevallen een landbouwterrein van een boer uit Sint-Gertrudis-Pede. Die brengt de gemeente vaak voorhaaf op de hoogte van de komst. 'De voorwaarden die we stellen hebben betrekking op veiligheid en hygiëne. Tot nog toe hebben we met die groepen nooit last gehad.' Op het kerkhof van Sint-Ulriks-Kapelle liggen om een onbekende reden overigens opmerkelijk veel zigeuners begraven.

Luc Vanheerentals

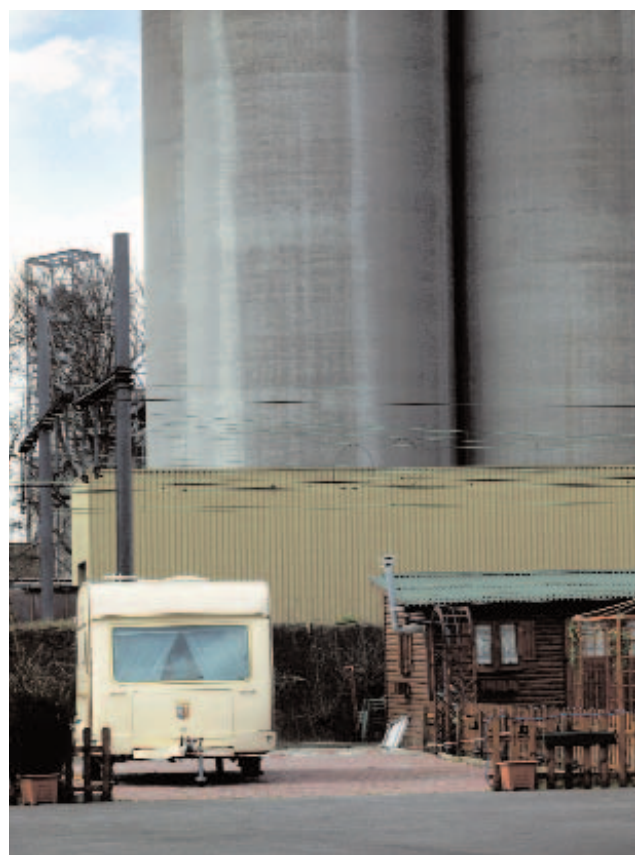

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

NOORDRAND

'Samenscholen'

Zeven basisscholen uit Vilvoorde, Machelen en Diegem hebben zich gegroepeerd in de scholengemeenschap 'Noordrand'. Het gaat om de vijf basisscholen van het Katholiek Onderwijs Vilvoorde, de Parochiale Basisschool Machelen en de Parochiale Basisschool Diegem. 'Heel wat scholen klagen al lang

over het gebrek aan voldoende werkingsmiddelen. De zeven basisscholen zullen intensief samenwerken en op die manier ervaringen én kosten delen', zegt coördinerend directeur Walter Hendrickx. 'Dankzij het oprichten van de scholengemeenschap komen we bijvoorbeeld in aanmerking voor extra administratieve

medewerkers.' Op het vlak van zorgbeleid en informatie- en communicatietechnologie (ICT) slaan de zeven scholen van de nieuwe scholengemeenschap eveneens de handen in mekaar. 'Kleinere schooltjes hebben vaak wat minder ervaring in verband met de 'opvang' van bijvoorbeeld zwakkere leerlingen

en zij kunnen voortaan rekenen op de hulp van de andere scholen. Op het vlak van ICT en administratie zullen we onder meer gezamenlijk computerprogramma's aankopen', besluit Walter Hendrickx.

TD

VILVOORDE

Marijn De Valck gaat voor truckers

FOTO: PASCAL VIGNERON

Jean-Pierre Pintelon, Frans Boux en Danny Tavernier

In ons land is er een tekort aan zowat 10.000 vrachtwagenchauffeurs en daar wil de KITO-school in Vilvoorde iets aan doen. Drie jaar geleden startte de school als enige in de provincie met een tweejarige opleiding voor vrachtwagenchauffeur. 'Dit schooljaar zitten er zestien leerlingen in het eerste en tweede jaar van de opleiding', vertelt opleidingsverantwoordelijke Frans Boux. 'Onze leerlingen worden heel vaak van bij het begin van hun opleiding aangesproken door transportbedrijven die hen maar al te graag een job willen geven. Toch zijn weinig jongeren geïnteresseerd in een opleiding voor vrachtwagenchauffeur omdat het beroep te kampen heeft met een

imagoprobleem; te pas en te onpas worden vrachtwagenchauffeurs bestempeld als roekeloze wegpiraten. Wij leggen in onze opleiding de lat erg hoog. Cowboys zijn niet welkom. Wij willen de leerlingen opleiden tot vrachtwagenchauffeurs voor wie verantwoordelijkheidszin en veiligheid prioritair zijn', aldus Frans Boux. Om de opleiding in Vilvoorde meer nationale bekendheid te geven, werd acteur Marijn De Valck - 'Boma' in de televisieserie FC De Kampioenen - aangezocht om peter te worden van de chauffeursopleiding. Volgens KITO-directeur Armand Onkelinx viel de keuze op Marijn De Valck 'omdat hij iets heeft met vrachtwagens'. Zijn vader was vrachtwagen-

chauffeur en de acteur volgde zelf ook een truckersopleiding voordat hij zich inschreef aan het

Brusselse Conservatorium. Op 16 mei houdt het KITO aan de Zennelaan in Vilvoorde opendeurdag. Voor meer info: tel. 02-251 34 28.

TD

VILVOORDE

Tolkenpool in de maak

De dienst Maatschappelijke Integratie van Vilvoorde is op zoek naar vrijwilligers voor de allochtone verenigingen en de wijkwerkingen van de stad. 'We hebben onder meer vrijwilligers nodig voor bijscholingsprojecten die kinderen helpen bij het maken van hun huiswerk', legt Renilde Janssens van de dienst Maatschappelijke Integratie uit. 'Ook mensen die op andere manieren een handje willen helpen zijn altijd welkom. Zo zoeken we nog vrijwilligers die allochtone vrouwen bijvoorbeeld leren hoe ze gordijnen moeten maken, of mensen die uitstapjes met allochtone kinderen willen begeleiden.' De stad Vilvoorde gaat in de toekomst ook werk maken van een tolkenpool. 'We willen op die manier de communicatie van anderstalige nieuwkomers met de verschillende stads-

diensten vlotter laten verlopen', zegt Renilde Janssens. 'Vrijwilligers die vreemde talen zoals Arabisch, Engels, Russisch, Turks, Spaans of andere talen spreken, kunnen de nieuwkomers bijvoorbeeld helpen bij het invullen van documenten van de stadsdiensten en ze wat wegwijs maken in hun nieuwe woonplaats.'

Wie zich kandidaat wil stellen als vrijwilliger of tolk kan contact opnemen met de dienst Maatschappelijke Integratie van de stad Vilvoorde, tel. 02-255 47 51.

TD

Lieve O en Renilde Janssens

FOTO: PASCAL VIGNERON

Artsen buitenspel

150 artsen uit de Vlaamse rand hebben een bezwaarschrift ingediend bij het gemeentebestuur van Steenokkerzeel tegen de nieuwe milieuanvraag van luchthavenuitbater BIAC. 'Het aantal nachtvluchten zit nu al aan het maximum van het toelaatbare. Van een verhoging kan absoluut geen sprake zijn en dat geldt ook voor het aantal dagvluchten', zegt cardioloog Marc Goethals. 'Daarnaast willen we een duidelijk beeld van de

gezondheidstoestand van de mensen die hinder ondervinden van de luchthaven van Zaventem. Wat ons vooral stoort, is dat wij als artsen niet betrokken worden bij het debat over de milieuproblematiek van de luchthaven en de daaruit voortvloeiende gezondheidsrisico's. De huisartsen uit de regio zijn toch degenen tot wie de mensen zich richten als ze ziek zijn. Zij weten maar al te goed hoe zwaar de lawaaihinder weegt op

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

de gezondheid van de omwonenden', aldus Marc Goethals. De artsen uit de rand zijn alvast blij met de nieuwe studie van professor Lieven Annemans van de universiteit van Gent, waarin de gezondheidschade als gevolg van de nachtvluchten geraamd

wordt op zo'n 150 miljoen euro per jaar. 'Het is een goede zaak dat de studie er eindelijk is en gebruikt kan worden bij een kost-batenanalyse, maar eigenlijk zou er over de slaap van de mensen gewoon geen discussie mogen bestaan', besluit Goethals. **TD**

HALLE-VILVOORDE

Halt aan verdere verfransing

Een grote meerderheid van de inwoners (76,6%) uit het arrondissement Halle-Vilvoorde vindt dat er een halt moet worden toegevoerd aan de verdere verfransing. Dat blijkt uit een telefonische enquête bij 1.003 inwoners uit de regio (onder wie ook Franstaligen) uitgevoerd door studie bureau ICT in opdracht van het Halle-Vilvoorde Komitee. Daarbij werd gevraagd of de migratie van Franstaligen uit Brussel naar de Vlaamse rand afgeremd of bevorderd moet worden. Het merendeel van de ondervraagden (76,6%) ziet de komst van nog meer Franstaligen in de rand duidelijk niet zitten. Ze zijn vooral beducht voor de verdere verfransing van de regio en bang een vreemde in hun eigen gemeente te worden. Voorstanders van het bevorderen van de migratie vinden de culturele diversiteit die zo ontstaat een pluspunt. Opmerkelijk is overigens dat ook 26% van de Franstaligen in de rand gekant zijn tegen de komst van nog meer Franstaligen uit Brussel. Nog een opvallend resultaat uit de opiniepeiling is dat liefst 38,6% van de Frans-

staligen uit de rand zegt zich Vlaming te voelen. Het Halle-Vilvoorde Komitee leidt hieruit af dat er bij de Franstaligen wel een zekere wil

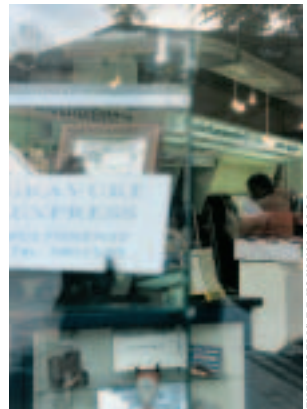

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

bestaat zich te integreren. Volgens het Halle-Vilvoorde Komitee toont deze opiniepeiling nog maar eens de noodzaak aan om nadrukkelijk te blijven ijveren voor het behoud van de Vlaamse eigenheid van onze regio. In het volgend nummer van RandKrant gaan we dieper in op deze enquête. **Avh**

RECHTZETTING

Bij 'Oud nieuws' van maart 2004 stond een foto van de kerk van Dworp, terwijl dit de kerk van Huizingen moest zijn. Waarvoor onze verontschuldiging.

HET LEVENSWERK VAN PASTOOR JULES DAVIDTS

Wie op de Ring van Grimbergen naar Zaventem rijdt of omgekeerd, ziet net onder de opstijgende vliegtuigen een klein groepje huizen, afgesloten van Diegem door breed uitwaaiende autosnelwegen. Een beetje opzij staat een kerkje in witte zandsteen met een nogal lage toren. Dat is de O.-L.-Vrouw van VII Smartenkerk van Diegem-Lo.

Die kerk is het levenswerk van Jules Davidts, geboren in Haren op 1 juni 1886 als derde uit een gezin van zes kinderen. Juleken Davidts liep humaniora in het Institut Notre-Dame te Vilvoorde en nadien in het 'Pastoorsfabriekske', het Klein Seminarie in Hoogstraten. Op 11 juni 1911 werd hij tot priester gewijd door kardinaal Mercier en een maand later kreeg hij zijn benoeming als 'vicairke' in de arme parochie Ukkel-Kalevoet. Daar kreeg hij het binnen de kortste keren aan de stok met een van zijn parochianen, staatsminister Charles Woeste die hem betitelde als 'encore un des sales flamins', omdat hij het opnam voor de arbeiders.

In 1926 gelastte kardinaal Van Roey hem een nieuwe parochie te stichten in Diegem-Lo. Een zware opdracht, met lege handen een nieuwe kerk bouwen,

De kerk van Diegem-Lo

maar pastoor Davidts was een doordrijver en amper drie jaar later, op 15 september 1929, werd de nieuwe kerk ingezegend. De westertoren die vroeger hoger was, moest in 1940 op last van de Duitsters worden verlaagd. Ook toen al terroriseerden laag overvliegende vliegtuigen de omgeving!

Met de dood in het hart verliet Davidts in 1940 het hem dierbaar geworden Diegem-Lo. Hij werd benoemd tot pastoor-deken in Tervuren en tegelijk belast met de restauratie van de verwaarloosde kerk aldaar. Dat werk werd in 1956 voltooid. In 1967 nam Davidts ontslag. Hij was toen 81 jaar, maar bleef in Tervuren actief als heemkundige. In 1986 vierden zijn medestudenten hem als 100-jarige en als oudste student van Vlaanderen in de cursus Brabantse Geschiedenis aan de K.U.Brussel.

Jaak Ockeley

In een rolstoel draait de wereld vaak vierkant

Je zult als jonge moeder maar de trein willen nemen in het nagelnieuwe HST-station in Halle. Door het ontbreken van roltrappen en liften is het station nauwelijks te gebruiken voor ouders met kinderwagens. Hetzelfde geldt voor mensen die moeilijk te been zijn en voor rolstoelgebruikers. Met het Vilvoordse politiekantoor is het niet anders. Het zwembad in Vilvoorde is wel toegankelijk voor personen met een handicap, al kunnen de rolstoelen er niet door de voordeur. Nog maar bitter weinig ruimtes zijn momenteel voor iedereen toegankelijk, maar er is gelukkig beterschap op komst.

Jeannine Haesaerts is ms-patiënte en zelf al 20 jaar rolstoelgebruiker. Ze heeft dagelijks met drempels te maken. 'De problemen beginnen zodra je de deur uitgaat', vertelt Jeannine Haesaerts. 'Shopperen in het centrum van Vilvoorde is voor mij nogal frustrerend. Leuke spulletjes aanschaffen in een of andere trendy boetiek is er niet bij, want met mijn rolstoel raak ik er niet in! Ik ga ook eens graag naar de kapper of naar het schoonheidssalon, maar in mijn geval is dat niet zo vanzelfsprekend. Met mijn rolstoel kan ik alleen in de grote winkels binnen. Ook het bekijken van de etalages is doorgaans niet zo simpel, want zelfs als de voetpaden keurig volgens de voorschriften zijn aangelegd, zijn er altijd wel winkeliers die koopwaar, reclamepanelen of een fietsenrek op de stoep zetten, zonder zich te realiseren dat dit voor ons echte obstakels zijn. De ingang van de telefoonwinkel van Belgacom ligt drie trappen hoog en is dus met mijn rolstoel niet te bereiken. Idem voor het nochtans nieuwe politiekantoor. Eén van de meest toegankelijke plaatsen in Vilvoorde is het nieuwe gebouw van de belastingen!', zegt Haesaerts een beetje sarcastisch.

Het middenvingertje omhoog

Erger dan de fysieke hinderpalen zijn de mentale drempels waar personen met een handicap nog altijd mee te maken krijgen. Jeannine Haesaerts: 'Van het moment dat ze met ons rekening moeten houden, is dat voor menigeen kennelijk soms teveel gevraagd. Op de markt neemt een rolstoel veel plaats in. 'Wat komt die hier doen?', zie je sommige mensen denken. Als je protesteert als een valide chauffeur een parkeerplaats voor gehandicapten inneemt, zie je tot je verbijstering zelfs af en toe

het middenvingertje omhoog gaan. Ook in restaurants en cafés zien ze ons nog vaak liever buiten dan binnen. Mensen met een rolstoel nemen niet alleen veel plaats in, het is toch eigenlijk ook geen gezicht in de zaak. Onlangs hoorde ik een rolstoelgebruiker vertellen hoe hij in een restaurant aan zee aan de deur werd gezet. Precies alsof wij minderwaardige mensen zijn. Alles is nog veel te veel afgestemd op het doorsnee publiek.'

Jeannine Haesaerts is er wel de vrouw niet naar om bij de pakken te blijven zitten. 'Ik hou me al 10 jaar met de problematiek van de toegankelijkheid bezig. De Vilvoordse Adviesraad Gehandicapten werkt nauw samen met het stadsbestuur en sinds twee jaar is onze werkgroep officieel door de stad erkend. Dit jaar werken we vooral rond de toegankelijkheid van openbare ruimtes. We proberen de winkeliers ertoe aan te zetten hun voetpaden vrij te houden en hun winkels toegankelijker te maken. Het is de bedoeling aan het eind van het jaar een toegankelijkheidsprijs toe te kennen. Zo hebben we vorig jaar De Post in de bloemetjes gezet.' Jeannine Haesaerts beseft terdege dat het toegankelijker maken van een stad een enorme uitdaging blijft. Zoiets kan moeilijk in één dag. Toch blikt ze met voldoening terug op de sensibiliseringscampagnes die tot op heden werden opgezet. 'In 2002 hebben we actie gevoerd rond de parkeerplaatsen voor mensen met een handicap. Op die parkeerplaatsen hebben we affiches gehangen met de prijs van de boetes in geval van overtreding en het gebruik ervan werd en wordt nauwlettend door de politie gecontroleerd. De campagne bleek bijzonder efficiënt. Vorig jaar hebben we

ook een gids samengesteld met alle verenigingen die klaar staan voor mensen die hulp nodig hebben. De gids zal jaarlijks worden heruitgegeven.'

De Vilvoordse Adviesraad Gehandicapten heeft ook een stem in het kapittel bij de voorbereiding van de renovatiewerken aan het stadhuis, samen met de experts van het toegankelijkheidsbureau die in deze materie zijn gespecialiseerd. Jeannine Haesaerts: 'Het is onze bedoeling dat het stadhuis toegankelijk, bereikbaar en bruikbaar wordt voor mensen met een handicap. Het is niet genoeg dat je tot aan de deur komt en binnen geraakt; personen met een handicap moeten bijvoorbeeld ook de lift kunnen be-

FOTO: PASCAL VIGNERON

Jeannine Haesaerts

FOTO: PASCAL VINGENOM

De Vilvoordse Adviesraad Gehandicapten heeft een stem in het kapittel bij de voorbereiding van de renovatiewerken aan het stadhuis.

dienen en ze moeten zonder hulp van anderen gebruik kunnen maken van het toilet. Het is absoluut nodig dat wij tijdens dergelijke projecten permanent onze stem laten horen.'

Alle neuzen in dezelfde richting

Ook in Halle is het leven van minder mobiele mensen niet altijd een lachertje. De nauwe straten in het winkelcentrum staan hier eveneens vol uitgestalde winkelwaar, boetieks zijn te nauw of hebben trapjes. Onder impuls van schepen van Sociale Zaken Marie-Rose Harnie maakt de stad nu wel werk van een ambitieus beleidsplan.

'Het is een onmogelijke opgave om ervoor te zorgen dat alles honderd procent toegankelijk wordt', zegt diensthoofd Sociale Projecten Bea Paternot van Halle, 'maar we willen de stad toch zo toegankelijk mogelijk maken voor iedereen.' Het Halse beleidsplan rond toegankelijkheid werd opgesteld in samenspraak met de technische dienst van de stad en kreeg inmiddels de goedkeuring van de gemeenteraad. Bea Paternot: 'Het is de bedoeling dat het toegankelijkheidsconcept in alle geledingen en op alle niveaus doorsijpelt, zodat iedereen zich geroepen voelt de plannen uit te voeren. Om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen, hebben we een sensibiliseringscampagne opgezet ten behoeve van de diensthoofden van alle stadsdiensten, de voorzitters van alle adviesraden, de huisvestingsmaatschappijen, de schoolhoofden en het plaatselijke VVV.' In Halle is een miskleun zoals het ontoegankelijke HST-station in de toekomst daarom allicht uitgesloten? Bea Paternot: 'Uit overleg met onze collega's van de technische diensten is gebleken dat de stad voor publieke en semi-publieke nieuwbouwwerken via reglementen toegankelijkheid kan afdwingen. Op deze manier kunnen we voortaan dergelijke problemen vermijden. Met de technische dienst onderzoeken we nu op welke manier we gebouwen, pleinen en stoepen toegankelijker kunnen maken en welke plaatsen we precies gaan aanpakken. Het is uiteindelijk aan het schepencollege om te beslissen welke aanpassingswerken het eerst zullen worden uitgevoerd. Dit jaar screent het toegankelijkheidsbureau samen met ervaringsdeskundi-

gen met een handicap het nieuwe stadhuis op zijn toegankelijkheid. We doen tevens een beroep op het toegankelijkheidsbureau om toe te zien op de correcte uitvoering van de werken. Toegankelijkheid gaat voor ons overigens veel verder dan het gebruik van gebouwen en andere infrastructuur. Zo nemen onze kinderkribbes en de buitenschoolse opvang ook kindjes op met beperkingen. In het verlengde daarvan hebben we tijdens de laatste 'Openstraatdag' voor kinderen met een handicap aangepaste spelletjes bedacht. In de culturele centra zijn er plaatsen voorbehouden voor gehandicapten. Omdat 75-plussers vaak geïsoleerd leven, kunnen ze zoals mensen met een handicap een begeleidingspasje krijgen zodat een begeleider gratis mee kan naar een activiteit. Het is maar een greep uit de vele initiatieven waarmee we het leven van gehandicapten proberen te vergemakkelijken.'

Het gaat niet alleen om rolstoelgebruikers

'De toegankelijkheid van openbare gebouwen laat nog veel te wensen over', zegt Alexander Leysen die bij de provincie Vlaams-Brabant een Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid uitbouwt. 'Sinds 2002 doet de provincie een jaarlijkse screening. Zo hebben we in 2002 alle openbare zwembaden gecontroleerd, in 2003 passeerden alle 68 sporthallen de revue en dit jaar zijn de gemeentehuizen aan de beurt. Keer op keer stellen we vast dat er iets schort aan de toegankelijkheid; alleen bij heel recente nieuwbouw wordt daar echt rekening mee gehouden. Het probleem is dat er op wettelijk vlak in Vlaanderen nog geen normen zijn goedgekeurd. Er bestaat wel een verouderde wet uit 1975 maar die is niet afdwingbaar. De bevoegde minister van Ruimtelijke Ordening, Dirk Van Mechelen, heeft de nodige regelgeving nog altijd niet in een decreet gegoten. Vlaanderen blijft op dit punt achter, want in Wallonië en Brussel zijn er al wel normen van kracht. Een ander teer punt is de

architectenopleiding waarin nog altijd veel te weinig aandacht wordt geschonken aan toegankelijkheid.'

Vanuit het Provinciaal Steunpunt probeert Alexander Leysen de diverse overheden te sensibiliseren en de verschillende partners op het terrein rond de tafel te krijgen. Die inspanningen

blijven gelukkig niet zonder resultaat. Zo maakten al 14 Vlaams-Brabantse gemeentebesturen hun website toegankelijk voor mensen met een visuele handicap.

'Het probleem is dat veel gemeentebesturen toegankelijkheid vooral aanzien als een zaak voor een paar rolstoelgebruikers', aldus Alexander Leysen. 'Waarom zoveel geld uitgeven voor een handjevol mensen in een rolstoel? Men realiseert zich niet genoeg dat naast de rolstoelgebruikers ook ouderen, mensen die moeilijk te been zijn of ouders met kinderwagens hinder ondervinden als een gebouw of publieke infrastructuur niet gemakkelijk toegankelijk is.'

Marleen Teugels

In het volgende nummer: ervaringsdeskundigen armoede en sociale uitsluiting.

Ed Franck is een literaire lekkerbek. Hij wil als jeugdschrijver van alle genres proeven, de recepten naar zijn hand zetten, verfijnen en verdiepen. Hij wil de taal kneden tot ze perfect binnen de flappen van zijn boeken past. Af en toe hoort daar een bekroning bij, zoals recent nog, de Boekenleeuw 2003 voor zijn bewerking van het klassieke liefdesverhaal *Abélard en Héloïse*.

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

Jeugdauteur Ed Franck

‘Ik was al 43 toen ik ontdekte wat ik met mijn leven wilde doen’

10 ‘Boeken zijn mijn grote liefde. Als kind was ik al een echte boekenwurm. Ik denk niet dat er één dag in mijn leven is dat ik níet gelezen heb. Zelfs als ik ‘s nachts om 2 uur thuis kom, moet ik toch nog een gedichtje kunnen meepikken. Als ik niet lees, schrijf ik, en als ik niet schrijf, lees ik. Toch heb ik er in mijn jeugd nooit van gedroomd om schrijver te worden. Ik schreef best goede opstellen en deed wel eens mee aan opstelwedstrijden, maar het echte schrijven is eigenlijk toevallig begonnen. Op een dag las ik in de krant over twee mensen die met een Limburgse jeugdboekenuitgeverij wilden beginnen, niet ver van de plaats waar ik toen woonde. Ik dacht met-

een: dat is nog eens een idee, ik ga een boek schrijven. Het flitste gewoon door mijn hoofd, en ik heb het gedaan. Als ze dat eerste manuscript niet goed hadden gevonden, was ik er na dat ene boek waarschijnlijk meteen mee gestopt. Maar het lukte, en dus volgde er een tweede, een derde, enzovoort. Pas na vier of vijf boeken begon ik te beseffen dat ik in de wieg ben gelegd om te schrijven. Ik had een bron aangeboord die klaarblijkelijk maar door een dun deklaagje was afgesloten. Toen de aarde werd ver-

wijderd, begon ze te spuiten. De inspiratie is nooit meer opgedroogd. Ik was al 43 toen ik ontdekte wat ik met mijn leven wilde doen. Beter laat dan nooit, zeg ik maar. Sommige mensen slagen er hun hele leven niet in te achterhalen want ze nu precies willen, dat is veel erger.’

De boekenboom van groen en rijp

‘Ondertussen heb ik bijna 60 boeken geschreven. Daar zijn enkele dunne prentenboeken bij, een aantal bewerkingen van klassieke verhalen, maar ook een heleboel psychologische adolescentenromans. Dat ik zoveel kan schrijven, komt omdat ik constant met verschillende boeken tegelijk bezig ben in mijn hoofd. Ik denk heel lang na voor ik naar mijn pen grijp. De plot, de stapstenen van het verhaal, de psychologische onderlagen, het moet allemaal precies in mijn hoofd zitten voor het op papier komt. De meeste schrijvers denken pas aan het volgende boek als het eerste is afgewerkt. Ik heb momenteel ideeën voor 14 of 15 boeken. Het is ook geen probleem om ze allemaal van elkaar gescheiden te houden: soms schiet me iets te binnen voor het ene boek, soms iets voor een ander. Elk boek heeft zo zijn eigen groeitempo. Het ene is na twee jaar rijp, het andere doet er veel langer over. Het verhaal waar ik eerstdaags mee ga beginnen, zit al minstens tien jaar in mijn hoofd. Maar nu pas heb ik het gevoel dat de appel rijp is, dat ik hem kan plukken. Ondertussen dienen zich almaar nieuwe ideeën aan die een eigen leven beginnen te leiden. Het is een gistingproces waaraan geen einde komt.’

Van Limburg naar Zellik

Ed Franck is een rasechte Limburger. Hij werd geboren in Beringen in een groot gezin met zes broers en zes zussen. Altijd iemand om mee te spelen of te plagen, dus. Maar soms zwierf hij ook graag in zijn eentje langs de Maas. Vaak had hij dan een boek bij zich, want sinds zijn prille jeugd liep Franck de deuren van de plaatselijke bibliotheek plat. Hij studeerde Nederlands en Engels en werd leraar. Tot zijn 55ste heeft hij lesgegeven in een school in Hasselt. Zijn roeping als schrijver is vrij laat gekomen, maar toen hij de kriebel eenmaal te pakken had, werd het een ware passie. Hij schrijft verhalen en gedichten voor jongeren van alle leeftijden en probeert de meest diverse genres uit. Sinds 1995 woont hij met zijn vrouw, jeugdauteur Heide Boonen, in Zellik. Hij won al verscheidene belangrijke prijzen, zoals twee keer de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap (in 1992 voor *Zomer Zeventien* en in 2001 voor *Mijn zus draagt een heuvel op haar rug*) en in 2003 de Boekenleeuw voor *Abélard en Héloïse*. Daarvoor werd hij gehuldigd door de gemeente Asse.

Emoties vertalen

‘Toch komen die boeken er niet moeiteloos uit. Ik ben altijd behoorlijk zenuwachtig als ik schrijf. Ik hou het ook niet lang achter elkaar vol; twee

Jugendautor Ed Franck: 'Ich war schon 43, als ich entdeckte, was ich mit meinem Leben anfangen wollte.'

uur of zo, dan hebben we het wel weer gehad op een dag. En altijd 's avonds. Ik stel het schrijfproces telkens zo lang mogelijk uit. Dan vraag ik mijn vrouw of ik soms niet naar de winkel moet, of alvast zal afwassen. Zo heb ik een aanvaardbare reden om het schrijven nog even voor me uit te schuiven. Schrijven vergt zo'n concentratie en geestelijke inspanning dat ik er eigenlijk tegenop zie om ermee te beginnen. Maar als ik eenmaal bezig ben, valt dat meteen van me af. Een schrijver is permanent verliefd op de taal en op wat je met taal kunt doen. Dat vind je niet alleen bij schrijvers terug, hoor. Iemand als een Geert Hoste heeft het ook; je ziet zijn ogen glinsteren als hij op een podium staat. Dat komt omdat hij puur door de manier waarop hij de taal hanteert een zaal plat kan krijgen. Hij geniet van de taal. Een ander wordt misschien verliefd op kleuren en wordt schilder, weer iemand anders heeft het voor tonen en klanken en wordt bijgevolg muzikant. Iedereen heeft -hopelijk - zijn eigen verliefdheid. En werken met iets of iemand waarop je verliefd bent... iets leukers bestaat toch niet? Schrijven is een gevecht met de taal. Een worsteling om alles zo pre-

'Alle gevoelens van angst, plezier en verdriet, hoop en wanhoop, illusies en desillusies zitten ook in een kind, waarschijnlijk nog heviger en echter dan in een volwassene'

cies mogelijk op papier te krijgen; dit woord moet hier komen en die zin moet zo. Ik worstel graag - worstelen met de taal, worstelen met je lief, da's leuk allemaal (lacht). Vandaar dat ik ook zoveel verschillende genres uitprobeer. Ik wil me niet vervelen. Elk genre heeft zijn eigen wetmatigheden en die moet je ontdekken. Het vakmanschap moet groeien. Als je bijvoorbeeld een vrolijk kortverhaal voor kleine kinderen wil schrijven, moet je uitvissen wat je moet doen om dat verhaal zo leuk mogelijk voor hen te verwoorden. Langzaam krijg je het in je vingers en opeens besef je dat je

Ed Franck ist ein literarischer Schöngest. Er will als Jugendschriftsteller alle Genres ausprobieren und die Sprache so formen, bis sie perfekt zwischen seine Buchdeckel passt. Von Zeit zu Zeit gehört dazu auch eine Preisverleihung, so wie vor kurzem der 'Boekenleeuw 2003' für seine Bearbeitung des klassischen Stoffs von Abélard und Héloïse. Der in Limburg geborene und aufgewachsene Franck lebt jetzt in Zellik. 'Eines Tages las ich in der Zeitung von zwei Leuten, die in Limburg einen Jugendbuchverlag gründen wollten. Ich dachte sofort: das ist eine gute Idee, ich werde ein Buch schreiben. Wenn sie das erste Manuskript nicht gut gefunden hätten, hätte ich nach diesem einen Buch wahrscheinlich sofort aufgehört. Ich war bereits 43 Jahre alt, als ich entdeckte, was ich mit meinem Leben anfangen wollte. Besser spät als niemals, sage ich mal.' Von Ed Franck sind inzwischen fast sechzig Titel erschienen.

het te pakken hebt! Dan kun je zo nog 20 verhalen schrijven en daar heel populair mee worden en veel geld verdienen, maar eigenlijk is de uitdaging eraf. Zo heb ik op een gegeven moment twee detectives over Tony Tornado geschreven, omdat ik me afvroeg of ik het wel zou kunnen. Het gaat tenslotte om een apart genre. Wel, die twee vielen behoorlijk in de smaak, maar ik had geen zin in een derde omdat het tijd was voor iets nieuws. Ik daag mezelf graag uit. Ik wil weten wat er in het vat zit: wat kan ik en wat kan ik niet? En hoe je het ook draait of keert: de taal is en blijft de moeilijkste uitdaging. Hoe verwoord ik mijn verhaal op zo'n manier dat lezers vanaf die of die leeftijd precies begrijpen waarover het gaat? Kinderen kunnen veel aan als je de juiste woorden vindt. Want alle gevoelens van angst, plezier en verdriet, hoop en wanhoop, illusies en desillusies zitten ook in een kind, waarschijnlijk nog heviger en echter dan in een volwassene. Het is de taak van de jeugdschrijver om die emoties begrijpelijk over te brengen.'

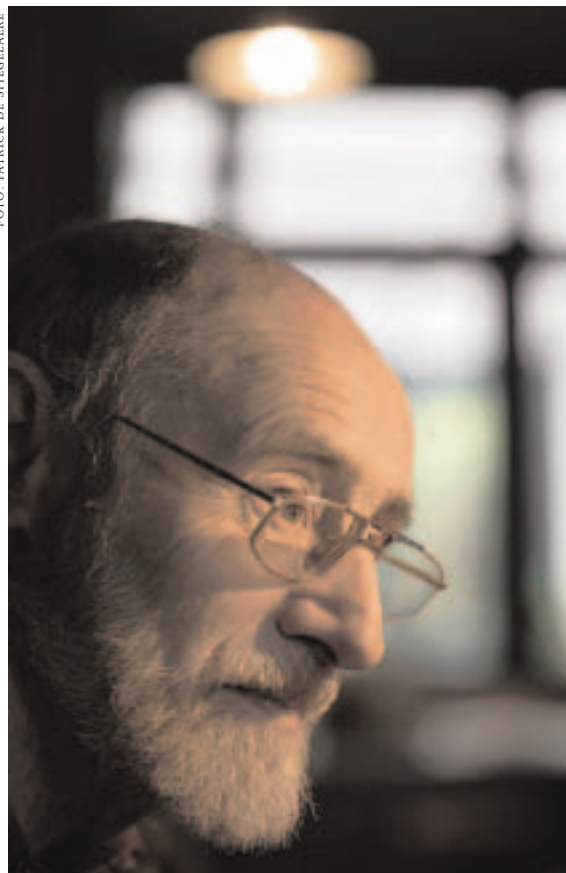
Van baby tot volwassene

'Een goed personage komt uit jezelf. Elk mens draagt alle voorbije periodes uit zijn leven met zich mee, van baby tot volwassene. Maar bij de meeste mensen zitten er schotten tussen de verschillende lagen. 'Fase afgelopen? Beton over!' Het enige wat ervan overblijft, zijn flauwe anekdotes. De essentie van een bepaalde fase in hun leven, de gevoelens die ze erbij hadden, gaan verloren. Een goede jeugdschrijver kan wél nog tot die essentie doordringen. Zo kun je feilloos aansluiten

bij zowat elke leeftijd, want je draagt die leeftijd in je mee. Je hoeft er maar opnieuw contact mee te leggen. In een mens zit stof genoeg om er een massa uiteenlopende personages van vlees en bloed gestalte mee te geven. Alle goede personages komen uit hun bedenker voort, daarvan ben ik overtuigd. En zo hoort het ook, want anders krijg je bordkartonnen figuurtjes die niet echt zijn. Als je personage enige diepte heeft, dan zal het dus onvermijdelijk uitdragen hoe je zelf in elkaar zit en hoe je naar het leven kijkt. Een schrijver moet zichzelf durven bloot te geven, zonder dat hij daarom autobiografisch bezig is. Het heeft iets exhibitionistisch, maar het kan niet anders als je een goed boek wil schrijven.'

Ines Minten

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Fast Forward maakt boeiend en verstaanbaar toneel voor anderstaligen

Fast Forward vzw maakt Nederlandstalig toneel op maat van anderstaligen. De stukken zijn bedoeld voor een breed publiek, maar ook mensen die nog niet zo heel lang Nederlands leren, kunnen ze begrijpen. Op 26 april a.s gaat de nieuwste voorstelling 'Zomerdag' in première.

Peter Schoenaerts geeft al 7 jaar Nederlands aan anderstaligen. Hijzelf en zijn collega's zochten leuke culturele activiteiten om samen met hun studenten naartoe te gaan. Maar het aanbod bleek beperkt. Daarom besliste Peter om zijn passie voor toneel en zijn beroepservaring te laten samensmelten in één initiatief. 'Mensen die nog maar net een vreemde taal beginnen te leren, vinden het gewone toneelaanbod te moeilijk. Ook een boek of krant lezen gaat nog niet vlot en films kunnen ze evenmin volgen.' Het eerste stuk van Fast Forward 'Meer is altijd beter' was meteen raak: docenten, studenten en medewerkers van integratiecentra reageerden enthousiast en wilden het graag aan hun mensen aanbieden. De Vlaamse Gemeenschap nomineerde het voor de prijs 'Beste Innovatieve Educatieve Project 2002' en de Nederlandse Taalunie nam de groep zelfs op sleeptouw door Indonesië.

Herkenbare situatie

'Zomerdag' is na 'Ik ben een Pools meisje' de derde voorstelling voor anderstaligen van Fast Forward. Het gaat om een tekst van de Poolse auteur Slawomir Mrozek. De regie is in handen van Bart De Wildeman, die op gebied van toneel met en voor anders-

staligen niet aan zijn proefstuk toe is. 'Op een koude winteravond zit een man alleen in een park. Hij is op zoek naar iets of iemand. Iedereen komt in de stad wel eens iemand tegen waarvan hij zich afvraagt wat die man of vrouw daar doet en waarom. Meestal lopen we die persoon gewoon voorbij. Dit stuk begint op het moment dat er toch een voorbijganger blijft staan.' Het moest een verhaal zijn dat zich op elk continent kon afspelen. 'De situatie moet voor iedereen herkenbaar zijn. Ik kan me voorstellen dat een vrouw die net uit Iran is gekomen, niet meteen met alle details van de Westerse cultuur mee is.' Een ontmoeting in een park, andere mensen observeren en trachten te vatten wat er in hen omgaat, is als thema universeel genoeg. Het stuk van Mrozek leende zich dus perfect voor het initiatief.

Eenvoudig taalgebruik

Uiteraard moest Fast Forward aan de tekst sleutelen om hem ook qua woordenschat en zinsconstructie voor het hele publiek verstaanbaar te maken. 'Het eerste wat je je als theatermaker moet afvragen is wat je zelf met het stuk wil vertellen, wat de inhoud moet worden. Als je daar eenmaal uit bent, wordt alles vanzelf veel duidelijker', zegt Bart De Wildeman. 'Daarna heb ik de taal onder handen genomen', voegt Peter Schoenaerts toe. 'In onze bewerking gebruiken we woorden en zinsconstructies die mensen met een basis-kennis Nederlands begrijpen.' Auteur Jef Aerts zorgde voor de final touch. 'Hij heeft alles meer literair gemaakt.' Het resultaat is een boeiend stuk in eenvoudig Nederlands, dat genietbaar is voor Nederlands- én anderstaligen.

'Het is niet omdat het verstaanbaar moet zijn voor beginners, dat het stuntelig mag klinken voor moedertaalsprekers', vindt Peter Schoenaerts.

Bijzondere chemie

Ook voor de makers blijft deze vorm van theater verrassen. 'Ons publiek komt uit alle windstreken en je merkt aan de reacties dat andere culturen een heel andere kijk hebben op toneel', vertelt Bart. 'Als er veel Afrikanen in de zaal zitten en een acteur zegt goeie-

FOTO: PASCAL VIGNERON

Peter Schoenaerts, Bart De Wildeman en Hendrik Van Eycken

dag, dan roepen die meteen terug: 'Hé! Hallo!', beaamt Peter. 'Studenten uit Scandinavië vinden dat dan weer erg grappig. Zij zitten meestal heel stilletjes toe te kijken en zijn niet gewend dat het publiek reageert. Het contrast zorgt voor een heel bijzondere chemie in de zaal. Voor spelers én toeschouwers is het telkens weer een belevenis.'

Ines Minten

De voorstelling 'Zomerdag' wordt georganiseerd in coproductie met vzw 'de Rand'.

Meer weten?

Website www.fast-forward.be, vzw 'de Rand' tel. 02-456 97 84, website www.derand.be

Zie pagina 14 van Randuit voor de data van de voorstellingen.

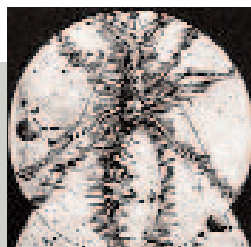
Fast Forward monte des pièces de théâtre passionnantes et compréhensibles pour les personnes non néerlandophones

Peter Schoenaerts enseigne le néerlandais depuis 7 ans déjà aux personnes non néerlandophones. Lorsque lui-même et ses collègues se sont mis à la recherche d'activités culturelles attractives pour leurs étudiants, il s'est avéré que l'offre était plutôt restreinte. Peter a ainsi décidé avec l'asbl Fast Forward d'associer sa passion pour le théâtre à son expérience professionnelle. L'asbl Fast Forward met en scène des pièces de théâtre sur mesure pour les personnes non néerlandophones. Les œuvres s'adressent à un large public, mais elles sont également compréhensibles pour les personnes qui apprennent le néerlandais depuis peu. Le 26 avril prochain aura lieu la première de la toute nouvelle représentation 'Zomerdag', une pièce basée sur un texte de l'auteur polonais Slawomir Mrozek.

RANDUIT

A G E N D A

Josse De Pauw in de ban van termieten

In de muziektheaterproductie 'Die siel van die mier' belichaamt Josse De Pauw een gedreven biologieprofessor die in de tropen het gedrag van termieten heeft bestudeerd. Over de koningin, de werksters en de nestverdedigers kan hij oeverloos uitweiden. Maar zodra hij aan de Afrikaanse verhalenvertellers denkt, die deze mierenkolonies met de dood en de regen associëren, kantelt zijn verhaal. Misschien huizen in de termietenheuvel wel dolende geesten of levensgevaarlijke slangen.

Jan Kuijken en George Van Dam van het Muziek Lod brengen de acteur met suggestieve geluiden in een roes, zodat hij helemaal de trappers verliest. De wetenschapper verandert langzaam maar zeker in een fantast. David Van Reybrouck, die met een boek over plagiërende schrijvers en ijverige termieten twee jaar geleden de literaire Debuutprijs in de wacht sleepte, werkte mee aan het script.

Van Reybrouck zweert bij originaliteit en reisde daarom onlangs opnieuw naar Zuid-Afrika om zich verder in de materie te verdiepen. Hij kwam er in contact met de insectenkundige Erik Holm, een voormalige universiteitsdocent, die achterhaalde dat alle termietenbouwsels verschillend zijn. In tegenstelling tot bijen, die honingraten met een voorspelbare structuur construeren, zijn de witte mieren vindingrijke architecten.

Die siel van die mier door Muziek Lod / Het Net
Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein
Donderdag 15 en vrijdag 16 april om 20.15
 📞 tel. 02-263 03 43,
 website www.cstrombeek.be

De veelzijdige muziekgeschiedenis van de Westhoek

Zongen de Vikings tijdens hun veroveringstochten ruige strijdlieden? Of probeerden ze liever met romantische ballades eenzame

harten te vermurwen? En welke wijsjes neurieden de zeebonken als ze de woeste golven moesten trotseren? Het Folkfestival van Dranouter trekt dit jaar het land in met 'Het groot onderhoud'. De liedjes die Hans Quaghebeur voor deze multiculturele voorstelling selecteerde, schetsen de

muziekgeschiedenis van de Westhoek.

Omdat de eerste bewoners waarschijnlijk Kelten waren, opent het concert met doelzakwijsjes. De streek werd ook ingepalmd door Castilianen, Galiciërs en Fransen die eveneens hun stempel drukten op de regionale cultuur. De muzikanten roe-

pen de sfeer op van de Moren, de kruisvaarders en de sansculotten. Eva De Roovere laat zich in deze voorstelling van haar sterkste kant zien. De pittige 'kleine blote liedjes' van deze kleinkunstenaars, die het vak leerde in de Studio Herman Teirlinck, liggen nog vers in het geheugen. Deze keer grasduint ze met zes musici in het verleden en speelt ze zelf af en toe klarinet. Philippe Malfeyt brengt niet alleen zijn luit, maar ook zijn barokgitaar mee. Contrabassist Wim Ramon, percussionist Stephan Poujin, accordeonist Hans Quaghebeur en violist Maud Vanderheyden vormen de rest van het ensemble.

Feest van de Folk, Het groot onderhoud
Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34
Vrijdag 16 april om 20.30
 📞 tel. 02-380 23 85, website www.applaus.be

Twee gevoelige zielen over aardse beslommeringen

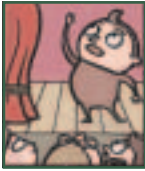
Op zijn 41ste werd acteur Warre Borgmans met de Louis d'Or prijs bekroond omdat hij ook personages zonder specifieke eigenschappen uit het oeuvre van Musil en O'Neill op een geloofwaardige manier gestalte gaf. Uitzonderlijk deelt hij nu het podium met muzikant Jocke Schreurs die contemplatieve klanken uit zijn gitaar plukt. Dat deze twee gevoelige zielen niet over de liefde en de aardse beslommeringen kunnen zwijgen, zal niemand verwonderen. Zonder prekerig te worden citeren ze zowel pastoor Munte als Guido

Gezelle. Ze staan ook stil bij enkele mistroostige beschouwingen van de dichtende psychiater Rutger Kopland. De wijsheden van Adriaan Morriën en Woody Allen worden zelfs getoetst aan 'That's life' in de vertrouwde 'crooner' versie van Frank Sinatra.

Jocke Schreurs & Warre Borgmans

Schone woorden klinken zo door Warre Borgmans & Jocke Schreurs
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Dinsdag 6 april om 14.00
 📞 tel. 02-466 20 30, website www.applaus.be
Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
Donderdag 15 april om 20.00
 📞 tel. 02-460 73 24,
 website www.dezandloper.be
Jesus-Eik, GC De Bosuil, Witherendreef 1
Dinsdag 27 april om 20.00
 📞 tel. 02-657 31 79, website www.debosuil.be

**PODIUM
KUNSTEN**

THEATER

16 EN 17 APRIL

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 0496-46 90 12 of
www.dezonderlingen.be

Beekstraat 172

Shopping and F*ing**

door De Zonderlingen

● 20.00

ZATERDAG 17 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-356 66 78
Gemeenveldstraat 34 (dienst cultuur)

De circusprinses door Heitse

Operette Kring (Muziektheater)

de theaterbus brengt Beerselse senioren naar deze voorstelling en terug naar huis, reserveren voor 15 april

● 19.00

24 EN 25 APRIL

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Le Diner de Cons

door Brussels Volkstejoeter

● 24/4 om 20.00,

25/4 om 15.00

MAANDAG 26 APRIL

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Zaterdag door vzw Fast Forward -

Theater voor Nederlands- en anderstaligen

● 15.00 en 20.00

WOENSDAG 28 APRIL

DILBEEK

Den Tat 02-466 48 50
Kalenbergstraat 9 (Jos Vanhaelen)

Rosalie Niemand,

monoloog door Chris Verhavert

aansluitend om 21.30 'Psychiatrie in identiteitscrisis', publieksdebat met panel-gesprek rond een tribune in De Standaard door Bob Cools

● 20.00

Norway-today
(theater, 29/4 in Dilbeek)

KING A (familievoorstelling,
8/4 in Dilbeek)

WOENSDAG 28 APRIL

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Zaterdag door vzw Fast Forward -

Theater voor Nederlands- en anderstaligen

● 15.00 en 20.00

DONDERDAG 29 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Norway-today

door Theater Zuidpool

● 20.15

DONDERDAG 29 APRIL

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Zaterdag door vzw Fast Forward -

Theater voor Nederlands- en anderstaligen

● 15.00 en 20.00

1 EN 2 MEI

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Klassiekaal door Toneelklas Frans

Van der Aa

● 1/5 om 20.00, 2/5 om 19.00

FAMILIEVOORSTELLING

DONDERDAG 8 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

King A door Het Laagland

vanaf 8 jaar

● 20.00

WOENSDAG 14 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Beste vrienden door Luxemburg

vanaf 5 jaar

● 15.00

ZONDAG 18 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Da'iss! Door HetPaleis - vanaf 7 jaar

● 15.00

zomerdag
THEATER VOOR NEDERLANDS- EN ANDERSTALIGEN

van **Slawomir Mrozek**
Een unieke voorstelling voor iedereen die een beetje Nederlands kent!

Zaterdag (26/4 (Jezus-Eik), 28/4 (Kraainem) en 29/4 (Wemmel))

Da'iss! (familievoorstelling, 18/4 in Dilbeek)

FOTO: JAN VAN DEUREN

DONDERDAG 29 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Zot zijn doet wél zeer,

Hamlet van Shakespeare door Bronks -

vanaf 10 jaar

● 20.00

HUMOR**WOENSDAG 21 APRIL****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Sous Pression door Les Witloof

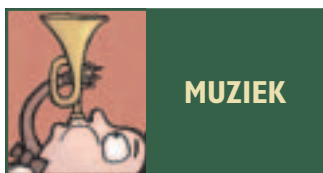
● 20.30

LITERAIR**DONDERDAG 29 APRIL****VILVOORDE**Plaatselijke Openbare Bibliotheek
02-255 46 90 (CC Vilvoorde)

Grote Markt 9

Schrijversparcours:**Pieter Aspe**

● 20.00

MUZIEK**DINSDAG 6 APRIL****TERVUREN**

Zaal Papeblok 02-769 20 92

(Cultuurcentrum Tervuren)

Pastoor Vanderaendestraat 15

Twee mensen, een eenheid

door Nicole & Hugo

● 14.30

DONDERDAG 8 APRIL**BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Monza (Theatertour)

● 20.30

ZONDAG 11 APRIL**MEISE**

Sint-Martinuskerk 02-272 00 27

(dienst cultuur gemeente) of

eddy_mariën@hotmail.com

Beiaardconcert

door Eddy Mariën op de nieuwe beiaard

● 9.30

Monza (muziek, 8/4 in Beersel)

VRIJDAG 16 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Will Tura in concert

● 20.30

VRIJDAG 16 APRIL**GRIMBERGEN**

Eigen Thuis 02-269 60 06

Schildpadstraat 30

Country & Westernavond

● 19.00

ZATERDAG 17 APRIL**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Aedo & Tantra

● 20.00

VRIJDAG 23 APRIL**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

VVZ -Band Nieuwenrode en Excess Demoteam

(Fanfare)

● 20.30

ZATERDAG 24 APRIL**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

De vertelling gaat door

door Dimitri van Toren

● 20.00

ZATERDAG 24 APRIL**WEZEMBEEK-OPPEM**

Jeugdhuis Merlijn sarah@merlijn.be

Kerkhofstraat 54

Sarah

● 21.00

ZONDAG 25 APRIL**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Mama's Jasje en de Forever Band

● 11.00

VRIJDAG 30 APRIL**ASSE**

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Raymond van het Groenewoud

● 20.30

VRIJDAG 30 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Coast2Coast met Dirk Van

Esbroeck, Carlos Dias, Francesca Vanthielen,

Alfredo Marcucci, Jan Marmenout,

N'Fali Kouyaté, Wigbert Van Lierde,

Iberville Macbean en Guido Desimpelare

● 20.30

VRIJDAG 30 APRIL**TERVUREN**

Zaal Papeblok 02-769 20 92

(Cultuurcentrum Tervuren)

Pastoor Vanderaendestraat 15

Stemmen, een avontuurlijke ontmoeting met Griekse muziek door Palio-Parea

● 20.30

Cultuurcentrum Tervuren deelt aan de lezers van **RandKrant 5 keer 2 vrijkaarten uit voor 'Stemmen'.**

U kunt op vrijdag 30 april tussen 10.00 en 11.00 telefoneren naar 02-769 20 92.

ZONDAG 2 MEI**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Aperitiefconcert

door Con Anima

• in het kader van 20 jaar GC De Bosuil

● 11.00

KLASSIEK**MAANDAG 5 APRIL****DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22

Kuijkenstraat 6

Koorconcert

door 'Le bonheur est dans le chant'

● 20.00

DONDERDAG 22 APRIL**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Luisteravond Thooover:**Kennismaken met...**

door Arthur DeVis (musicoloog)

● 20.00

VRIJDAG 23 APRIL**GRIMBERGEN**

Sacristie Abdijkerk

02-263 03 43 (CC Strombeek)

Tinto

door Aram Van Ballaert &

Raphaëlla Smits

● 20.15

23 EN 24 APRIL**DUISBURG**

Pachthof Stroykens

02-769 20 81 (VVV-kantoor)

Merenstraat 19

The Night of the Brass

door koperensemble Bravoer vzw

● 20.30

**ZATERDAG 24 APRIL
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Lenteconcert door de Koninklijke
Harmonie Sint-Martinus
● 20.00

**ZATERDAG 24 APRIL
TERVUREN**

GITO Tervuren 02-767 93 58
Brusselsesteenweg 106 (Carlos Hatse)
Open zangnamiddag
• organisatie: Ceciliakoor Tervuren
● 15.00

**ZONDAG 25 APRIL
LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14
Randacademie
i.s.m. de Orfeus-Academie in Alsemberg
● 11.00

**VRIJDAG 30 APRIL
ZAVENTEM**

Gemeentelijk auditorium
Hoogstraat 50
Concert door meisjeskoor Zarnista
uit Kiev
● 20.00

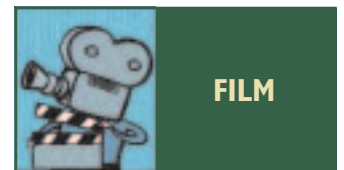
**ZONDAG 2 MEI
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Randacademie: Telos Ensemble
i.s.m. de muziekkacademie Wemmel
● 11.00

JAZZ

**VRIJDAG 23 APRIL
BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
**Flavio Boltro en
Eric Legnini Quartet**
● 20.30

**ZONDAG 4 APRIL
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Finding Nemo
(Nederlandstalige versie)
● 15.00

**DINSDAG 6 APRIL
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Open Range
● 20.30

Flavio Boltro Quartet (jazz, 23/4 in Beersel)

Fenixx voor jongeren die het podium willen bestormen

Jurgen Vanhove is halftijds cultuurfunctionaris van CC Strombeek. Hij staat in voor alle vormingscursussen georganiseerd door het cultureel centrum én voor het jongerenproject Fenixx. In dat laatste initiatief past onder meer 'Lokaal Kabaal', een gloednieuw evenement waarbij groepen uit de regio Grimbergen hun beste muzikale beentje konden voorzetten.

Jurgen Vanhove 'We zijn vorig jaar september met het Fenixx-project gestart. Het is de bedoeling het muzikale gebeuren bij de jongeren in de regio Grimbergen nieuwe stimulansen te geven.'

Muzikaal talent uit de regio kon via 'Lokaal Kabaal' alvast het podium op?

JV 'Dat klopt! 'Lokaal Kabaal' kadert binnen het Fenixx-project en beleefde op 19 maart l.l. zijn muzikaal hoogtepunt. Het opzet achter 'Lokaal Kabaal' is vrij simpel. Groepen uit de regio Grimbergen mochten een demo inzenden. Daaruit zijn 12 deelnemers geselecteerd die moesten strijden voor een plaats in het voorprogramma van Triggerfinger en Lunascape op 19 maart. De bands werden beoordeeld door een jury samengesteld uit mensen die professioneel met muziek bezig zijn. Zo konden onder meer Eriek Van Biesen (de bassist van Gorki), Allan Müller (ex-MetalMolly) en Saïd Al-Haddad (Zomba Records) al Serge Simonart-gewijs hun ongezouten mening spuien.'

Het kaf van het koren scheiden dus... of liep het niet zo'n vaart?

JV 'Helemaal niet. Vergeleken met de Zennetoer (een andere muzikale talentjacht die pas nog in de rand plaatsvond, n.v.d.r.) was er hier geen publieksjury te bespeuren. Hoge drempels hoefden evenmin, want het doel van 'Lokaal Kabaal' was vooral groepjes van om de hoek te motiveren eens uit hun kot te komen en op het podium te kruipen. Uiteindelijk kwamen Bueller, Arcanum en Maple's Lawn als winnaars uit de bus.'

'Lokaal Kabaal' plaatst veelbelovend lokaal talent naast grote namen uit de Belgische rockscène. De geboorte van een succesformule?

JV 'Dat moet nog blijken. 'Lokaal Kabaal' werd dit jaar voor de eerste keer georganiseerd en lijkt,

FOTO: PASCAL VIGNERON

Jurgen Vanhove

ondanks een grote publieke belangstelling en beloftevolle bands, nog aan enkele kinderziektes. Het is de bedoeling om de twee jaar een editie van 'Lokaal Kabaal' te presenteren.'

Krijgt de Fenixx-werking financiële of andere ondersteuning?

JV 'We beschikken over een klein budget dat vroeger onder meer werd gespendeerd aan jeugdhuis 't Vensterke' dat hier onder de schouwburg was gevestigd. Daarnaast zorgt de jeugdtraad van Grimbergen voor financiële steun en steekt ook CC Strombeek het Fenixx-project wat extra euro's toe. De gemeentelijke academie voor woord en dans vertolkt een meer adviserende rol. De lesgevers daar zijn vaak muzikanten in het professionele circuit die erg veel andere muzikanten kennen. Zo worden er regelmatig interessante concepten voorgesteld of originele ideeën aangebracht.'

Tim Vanderweyen

Meer info over Fenixx, de jongerenwerking van CC Strombeek vindt u op de website www.fenixx.be, e-mail info@fenixx.be

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

KONGOLESE DANSMUZIEK

De tropische sfeer van Kinshasha

Bana Liège is een tienkoppige 'soukous' formatie uit het Luikse, die de tropische sfeer van de dansclubs in Kinshasha naar Europa wil overbrengen. Al zeventien jaar spelen ze aanstekelijke Kongolese dansritmes, afgewisseld met Latijnse rumba rock. Papa Wemba en Franco zijn zowel hun concurrenten als hun grote voorbeelden.

Hoewel 'soukous' nauw vervlochten is met de Kongolese cultuur, wijken steeds meer

Bana Liège

beoefenaars van dit muziekgenre uit naar het buitenland, waar ze vaak meer mogelijkheden hebben. In New York en Parijs beschikken ze zelfs over eigen radiostations die de klok rond hun muziek de ether insturen. Op wereldmuziekfestivals pakken deze ensembles steevast uit met wervelende shows. De zangers en instrumentalisten zijn doorgaans modieus gekleed, en de danseressen nemen afstand van de folkloristische traditie. De rituele lichaamstaal die tot voor kort nog vanzelfsprekend was, wordt vervangen door een oogstrelende, erotische choreografie.

Bana Liège

Wezembeek-Oppem, GC De Kam, Beekstraat 172

Zaterdag 24 april om 20.00

tel. 02-731 43 31,

website www.dekam.be

TONEEL

De mystiek van Lourdes

Het mirakelspel 'Maria Dolores' handelt over mystiek, hypocrisie en ongelof.

Theatermaker en beeldend kunstenaar Wayne Traub inspireert zich onder meer op de biografie van Bernadette Soubirous en de verschijningen aan haar van de maagd Maria in Lourdes. Filmbeelden en live taferelen lopen in deze ongewone vorm van 'operacinema' door elkaar. Vooraan op het podium dialogeren twee personages uit een klassiek mirakelspel.

Als de piepjonge Marie onthult dat ze de heilige maagd heeft gezien, wekt haar getuigenis de jaloezie van de oude zieke non Dolores op. Als het meisje haar zwellende buik toont en suggereert dat ze een nieuwe Messias zal baren, is het hek helemaal van de dam. Ze wordt door de zuster van satanische praktijken beschuldigd en koelbloedig vermoord. Maar na die duivelse daad gebeurt er opnieuw een wonder. Simonne Moesen en Marie Lecomte gaan zo intensief in hun rol op dat ze de toeschouwer kippenvol bezorgen. Na iedere climax in het theaterverhaal wordt het speelveld verduisterd en komen er filmbeelden in de plaats. 'Maria Dolores' is het eerste luik van een rituele trilogie, waarin de dood en de hoop op wedergeboorte een centrale rol spelen. De complete cyclus zal volgend jaar op verschillende internationale theaterfestivals worden geprogrammeerd.

Maria Dolores

**Maria Dolores door Wayne-Traub
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Donderdag 15 april om 20.30**

tel. 02-466 20 30,

website www.applaus.be

TONEEL

Deugdzam en toch moorddadig

Neil LaBute is één van de meest controversiële Amerikaanse toneelauteurs, die ook furore maakte als filmregisseur. Zijn toneelstuk 'Bash' bestaat uit drie eenakters, waarin telkens een moord wordt bekend. De daders lijken aanvankelijk deugdzame figuren, maar als het begint te spannen, gaan ze door het lint. De vrouw die haar vroegere leraar de rekening presenteert omdat hij haar indertijd zou hebben misbruikt, kan alleen haar wraakzucht stillen door hem te doden. 'Medea Redux' is de titel van dit eerste deel. Ook in het daarop volgende luik zinspeelt LaBute op een Griekse mythe. 'Iphigenia in Orem' vertelt de geschiedenis van een zakenman die uit balans geraakt en zijn vermeende vijand dan maar definitief en zonder het minste mededogen uitschakelt.

In 'A Gaggle of Saints' tenslotte is er aanvankelijk geen vuiltje aan de lucht voor een verliefd koppeltje. Ze beleven echter een huiveringwekkende nacht.

Dankzij een perfecte timing slaagt regisseur Michael De Cock erin om de spanning almaar op te voeren. Veerle Dobbelaere en Sophie Derijcke laten net als Jef Ravelingen en Mathias Sercu niet meteen in hun kaarten kijken. Maar er vallen wel rake klappen.

**Een dreun van een voorstelling door
Publiektheater - Bash!!**

Ternat, CC De Plotter, Kerkstraat 4

Donderdag 22 april om 20.30

tel. 02-582 44 33,

website www.applaus.be

WERELDMUZIEK

Lucilla Galeazzi zingt springlevende tarantella

Lucilla Galeazzi debuteerde als zangeres in een balorkest. Dat ze nog steeds van dansliederen houdt, blijkt uit haar 'Tarantella' cd die niet alleen in Italië maar ook in ons land hoog scoorde. Na haar studies aan de universiteit van Rome ging ze met musicoloog Diego Carpitella op zoek naar de wortels van deze volksdans. In en rond de stad Taranto deden ze daarvoor heel wat veldonderzoek en interviewden er de oudste beoefenaars van het genre. Lucilla Galeazzi ging ook in de leer bij Giovanna Marini, die haar spoedig opnam in het vermaarde 'Quartetto Vocale'. De stemvirtuozes verliet het kwartet uiteindelijk omdat ze ook andere zangstijlen wilde uitproberen. In de jazzwereld werd ze met open armen ontvangen. Willem Breuker en Michel Godard droegen zelfs composities aan haar op. Op het Holland Festival van de Oude Muziek in Utrecht, waar ze door het Arpeggiata ensemble werd ondersteund, bleek hoe veelzijdig ze wel is; Ze slaagt er zelfs in het geluid van geiten en schapen te imiteren!

Lucilla Galeazzi

**Vilvoorde, CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17
Vrijdag 23 april om 20.30**

tel. 02-255 46 90,

website www.applaus.be

**Meise, De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69**

Maandag 26 april om 20.30

tel. 02-268 61 74,

website www.applaus.be

Ludo Dosogne

Een passiecantate om koud van te worden

Tijdens de Goede Week dirigeert Kurt Bikkembergs (41) in de abdijkerk van Grimbergen zijn passiecantate 'Debarim'. De Hebreeuwse titel verwijst naar het verband dat tussen woorden en daden zou moeten bestaan. De gezongen en geciteerde composities borduren voort op de instrumentale adagio's die Joseph Haydn componeerde bij de zeven laatste woorden van Christus aan het kruis, zoals die door drie van de vier evangelisten werden opgetekend. Haydn schreef deze muzikale meditatie in 1785 voor een Goede Vrijdag liturgie in de kathedraal van de Spaanse stad Cadiz. Het Helikon ensemble voert nu de strijkkwartetversie van dit aangrijpend werk uit. Het libretto voor de ingepaste gedichten en liederen is toevetrouwd aan Dirk Hanssens van de Leuvense benedictijnenabdij Keizersberg.

Eerder dan een klassiek concert is deze passiecantate een theatraal 'Gesamtkunstwerk'. De koorleden van de Leuvense Capella Di Voce wandelen rond in de kerk. Ze bonken op de wanden en stampen op de grond. Bezwerende verzen worden niet alleen gezongen, maar ook uitgeschreeuwd en gescandeerd!

'We dompelen de luisteraar in een taalbad', licht Dirk Hanssens toe. 'Hebreeuwse teksten worden afgewisseld met ongebruikelijke en klanknabootsende woorden. We parafaseren bekende Vlaamse dichters, en zeker niet altijd de vroomste! Enkele tafereelen heb ik geschreven in de stijl van Paul van Ostajen en Hedwig Speliers. Maar ik heb mij ook op de kabbala, de getallensymboliek en de middeleeuwse mystici geïnspireerd. Door de Genesis en de Apocalyps te citeren, roepen we zowel de oerknal als het einde der tijden op. De toeschouwer wordt heen en weer geslingerd tot hij inziet dat Golgotha een keerpunt vormt.'

Naar de ziel van het publiek

Hoewel 'Debarim' ook als een onafhankelijk muziekstuk - dus zonder het strijkkwartet van Joseph Haydn - kan worden uitgevoerd, houdt componist en dirigent Kurt Bikkembergs toch maar liever contact met de traditionele liturgie. 'Ik vertrek van het bestaande en verrijk het met nieuwe elementen', legt hij uit. 'De Westerse kerkmuziek heeft Gregoriaanse wortels. Een abrupte breuk met het verleden leidt tot een verschrapping. Daarom herbron ik mij in het verleden, maar blijf ik niet stilstaan. Ook in de 21ste eeuw is er behoefte aan eigentijdse, mystieke muziek. Daar wil ik mijn steentje toe bijdragen.' Dirk Hanssens waarschuwt voor enkele misvattingen. 'Als een kunstenaar religieuze motieven gebruikt, betekent dat geenszins dat hij daadwerkelijk religieuze gevoelens heeft of die bij anderen opwekt. De meeste antieke schilderijen, beeldhouwwerken en muziekcomposities illustreren alleen maar de bijbel of een heiligenleven. Vaak waren ze ook uitsluitend pedagogisch bedoeld. Waarachtige religieuze kunst daarentegen ontredert de toeschouwer. Of dat ook daadwerkelijk gebeurt, hangt zowel van de scheppende kunstenaar als van de toeschouwer af. Een componist of een dichter die alles bij het oude laat en geen verandering teweeg brengt, kan nooit de ziel van het publiek treffen. Wie echter het goddelijke ervaart, reageert verbijsterd. Dat is wat de passiecantate Debarim wil bewerkstelligen.'

Ludo Dosogne

Debarim-passiecantate door Cappella Di Voce Grimbergen, Abdijkerk, dinsdag 6 april om 20u15

tel. 02-263 03 43 (CC Strombeek)
Ook op 26 april in de Abdijkerk van Averbode en op 1 april in de Abdijkerk Keizersberg te Leuven.

ZONDAG 18 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
 Gemeenveldstraat 34

21 Grams

● 20.00

ZONDAG 18 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
 Gemeenteplein

Afrikadag

met film, videoclips, maaltijd en sprekers

● 15.00 inleiding;

16.30 Madame Brouette;

18.00 Afrikaanse maaltijd;

20.00 Promised Land

ZONDAG 25 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
 Gemeenveldstraat 34

Cold Mountain

● 20.00

DINSDAG 27 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
 Kamerijklaan

21 Grams

● 20.30

WOENSDAG 28 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11

Cold Mountain

● 20.30

VRIJDAG 30 APRIL

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
 Kaasmarkt 75

In America

● 20.00

ZONDAG 2 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11

Brother Bear

(Nederlandstalige versie)

● 15.00

WOENSDAG 7 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11

Mona Lisa Smile

● 20.30

DONDERDAG 8 APRIL

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
 Beekstraat 172

Lost in Translation

● 20.00

ZONDAG 11 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
 Gemeenveldstraat 34

Uzak

● 20.00

DINSDAG 13 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
 Kamerijklaan

Something's gotta give

● 20.30

WOENSDAG 14 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11

Lost in Translation

● 20.30

WOENSDAG 14 APRIL

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
 Kaasmarkt 75

Het levende bos - jeugdfilm

● 14.30

ZATERDAG 17 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11

The Lords of the Rings-marathon:

● 14.00 The Fellowship

of the Ring;

17.15 The Two Towers;

21.30 The Return of the King;

20.15 Hobbitmenu

ZONDAG 18 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
 Gemeenveldstraat 34

De koning en de kraai -

vanaf 6 jaar

● 15.00

TENTOO
STELLINGEN

VAN 1 TOT 30 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

GAL

● doorlopend

VAN 1 TOT 30 APRIL

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:

Koen Schrever, metalen beeldhouwwerken

● doorlopend

TOT 5 APRIL

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit Vlaanderen:

Doorheen Tsjechië door Jeroen Vandenbroucke

● doorlopend

VAN 7 APRIL TOT 3 MEI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit Vlaanderen:

Cor Hageman

● doorlopend

VAN 9 APRIL TOT 18 MEI

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

'Somewhere near Europe',

in het kader van 'De Baltten komen', een project n.a.v. de toetreding van de nieuwe lidstaten tot de EU op 1 mei

● doorlopend, vernissage op 9/4 met om 20.15 'Café Littéraire', een feestelijke poëzieavond met Vlaamse en Litouwse dichters, projecties en muziek

VAN 10 TOT 12 APRIL

MEISE

Nationale Plantentuin 02-260 09 69
Domein van Bouchout

Lenteweekend en internationale orchideeëntoonstelling

● van 10.00 tot 17.00

VAN 15 TOT 27 APRIL

JESUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Monique De Rae

● ma, di, woe, vrij van 9.00 tot 17.00, do tot 20.00, za tot 18.00, zo van 11.00 tot 18.00

VAN 23 APRIL TOT 2 MEI

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Tentoonstelling 10 x 10

● vernissage op 23/4 om 20.00, op za en zo van 13.30 tot 19.00

VAN 1 MEI TOT 31 OKT

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Vierkant, driehoek en cirkel

● van do tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00, geleide bezoeken na reservatie

Erfgoeddag staat stil bij familie

Vanaf dit jaar vervangt de Erfgoeddag de Erfgoedweekends. Zo kunnen de krachten beter worden gebundeld. Op zondag 18 april zijn in Vlaanderen en Brussel zowat 700 activiteiten gepland die het erfgoed in de kijker zetten.

Gelegenheidstentoonstellingen, lezingen, workshops, wandelingen en zelfs parades belichten onze culturele 'roots'. Om het voor de deelnemers allemaal wat bevattelijker te maken, is er ook nu weer een overkoepelend thema. Dit jaar wordt de aandacht toegespitst op families in de ruimste betekenis van het woord.

'Met dit thema kun je alle richtingen uit', zegt coördinatrice Géraldine Leus. 'Op ons campagnebeeld staat een besnorde man die eeuwen geleden werd geportretteerd door de schilder Anton Van Dijck. Hij krijgt het gezelschap van een vrouw uit een fiftiesreclame. Als we diep genoeg in het verleden graven, ontdekken we dat we eigenlijk allemaal familie van elkaar zijn.'

Eén van de blikvangers is de 'erfgoedfamilie' die op zondagnamiddag door het Brusselse stadscentrum trekt. Talloze verenigingen, zoals de Meyboom en de Vrienden van Manneke Pis hebben hun medewerking toegezegd. Er stapt ook een complete reuzenfamilie mee.

In het Museum voor Oude Technieken (MOT) van Grimbergen wordt niet alleen het smeedwerk, maar ook de geschiedenis van de plaatselijke smedersfamilie Jacobs belicht.

In Tervuren kunnen dankzij de Koninklijke Heemkundige Kring Sint-Hubertus parochieregisters en oude doodsbriefjes voor genealogisch onderzoek worden geraadpleegd.

De Heemkundige Kring van Overijse organiseert vier workshops die geïnteresseerden wegwijs maken in klassieke en moderne methoden die bij het uitpluizen van een stamboom worden gebruikt. De deelnemers vernemen bijvoorbeeld welke internet-sites betrouwbaar zijn voor de genealogie.

In Asse wordt kunstzinnig stamboomknipwerk van Eugene Van den Broeck geëxposeerd. De Heemkundige Kring Ascania onthult wie de voorouders en de verwanten zijn van bekende personen.

Het Gemeentelijk Archief van Beersel vestigt de aandacht op vondelingen. De 'Portaals' en de 'Van den Durpels' zijn genoemd naar de plek waar ze als zui-

DETAIL: CAESAR ALEXANDER SCAGLIA VAN ANTOON VAN DIJCK, KONINKLIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN ANTWERPEN.

geling werden gevonden. In de Grote Sleutel hangen vooroorlogse foto's van Beerselse families en de bezoekers kunnen er een genealogische databank raadplegen.

De Nationale Plantentuin van Meise benadert het thema familie op een eigenzinnige manier en zet de koffiefamilie of de 'Rubiaceae' die wereldwijd niet minder dan 12.500 soorten telt, in de kijker. Gidsen leggen uit wat een plantenfamilie is en welke gewassen deel uitmaken van de koffiefamilie. Raar maar waar: het alom bekende kleefkruid hoort daar ook toe.

Ludo Dosogne

Erfgoeddag 't Zit in de familie'

Zondag 18 april

Alle activiteiten zijn gratis. De tentoonstellingen zijn open van 10.00 tot 18.00. Voor sommige workshops is inschrijven noodzakelijk.

De gedetailleerde programmabrochure kan vanaf eind maart kosteloos worden aangevraagd via de Vlaamse Infolijn, tel. 0800-3 02 01

Coördinatie: Huis Den Rhyn, Hofstraat 15, Antwerpen, tel. 03-224 15 45, website www.erfgoeddag.be

STEENWEGPROJECT

Culturele centra maken van de straat een podium

De steenweg is een thema dat iedereen aanspreekt. Elke burger heeft er een mening over en in elke Vlaamse familie is er wel iemand die langs een steenweg woont, werkt of winkelt. Een uitstekend uitgangspunt om een sociaal-artistiek project rond dit fenomeen uit te werken, vinden de cultuur- en gemeenschapscentra van Beersel, Bierbeek, Haacht, Halle, Jezus-Eik en Kraainem. Los van het gemeenschappelijk vertrekpunt - alle projecten spelen zich af langs een stuk steenweg - vult elke gemeente het programma lokaal in.

Het Steenwegproject in Jezus-Eik bestaat uit drie luiken. Van 1 t.e.m. 23 mei kunt u in GC De Bosuil

een informatieve tentoonstelling bezoeken over de geschiedenis, evolutie en toekomst van de Brusselsesteenweg. Historische foto's, landkaarten en postkaarten illustreren hoe de N4 er vroeger uitzag en hoe hij door de jaren heen veranderde.

De lokale fotoclub Kreatief werkt een artistiek project uit. De fotografen portretteren enkele bewoners van de steenweg. De beelden, die sterk lijken op verkiezingsfoto's, worden begin mei op grote verkiezingspanelen tentoongesteld langs de steenweg. De achterliggende boodschap is duidelijk: 'Stem voor ons, voor de mensen die hier wonen.' Tot slot organiseert GC De Bosuil op 1 mei een groot volksfeest. De bewoners van Jezus-Eik worden uitgenodigd om midden op straat samen aan tafel te gaan. Voor één dag wordt een deel van de Brusselsesteenweg immers autovrij gemaakt en omgetoverd tot een wandelwinkellaan. De handelaars bieden een hapje en een drankje aan en de verenigingen verzorgen de animatie op de steenweg. Ondertussen draaien de lokale bewoners hun favoriete plaatjes. De namiddag wordt afgesloten met een optreden van een bekende DJ.

Ook in Beersel wordt een deel van de steenweg voor één dag verboden terrein voor automobilis-

ten. Op zondag 9 mei vindt op de Alsebergsesteenweg van 16.00 tot 18.30 ter hoogte van Domein Rondendbos een 'Bal Moderne' plaats. Vijf plaatselijke dansverenigingen leren samen met professionele dansers van Rosas drie dansen aan die inge oefend en gedanst worden op de steenweg. Daarna volgt een reuze-picnic met boterhammen, plattekaas, geuze en kriek. Plaatselijke muziekgroepjes en dj's zorgen tot 23.00 voor de nodige sfeer. Dj Costa! bijt de spits af, gevolgd door Trekt-A-Chass en Camaro. De Koninklijke Fanfare de Vrijheidsvrienden blazen deze onvergetelijke hap-pening de nacht in.

Daarnaast is er aandacht voor poëzie. Niet minder dan 168 Beerselaars en Beerselse verenigingen schreven een gedicht dat vanaf 9 mei tot 5 september, een hele poëziesomer lang, op reuzengrote panelen langs de steenweg zal staan.

Zondag 6 juni wordt voorbehouden voor Gluren bij de burens. Vanaf 14.00 kunt u, begeleid door de Streekvereniging Zenne en Zoniën en Natuurpunt Beersel, langs het poëzietraject wandelen. Om 16.00 is het verzamelen geblazen aan het amfitheater van het kasteel in het Rondendbosdomein voor een concert van het cellokwartet Sul Ponticello. Aansluitend kunt u deelnemen aan de streekeigen receptie. Inschrijven voor Gluren bij de burens doet u bij CC de Meent.

In Kraainem wordt op 8 mei het startschot gegeven met een sfeervol optreden van Paul Michiels & The Big M's in GC De Lijsterbes. Omdat we vaak onze eigen burens niet eens kennen, geeft het centrum onder het motto 'Nodig eens een buur uit!' een vrijkaart voor het concert weg aan vier burens. Op 11 mei gaat er een info-avond door over wonen in Kraainem. Zowel sociale als economische en culturele aspecten zullen daarbij aan bod komen. De festiviteiten bereiken hun hoogtepunt op 14, 15 en 16 mei. Dan wordt vanaf 13.00 de Oudstrijderslaan opengesteld met geleide wandelingen die het ontstaan van de Oudstrijderslaan toelichten, turndemonstraties, een bal populaire, death-ride, een paardentram, enz. Omdat de plaatselijke turnkring KnA in 2004 haar 80-jarig bestaan viert, zal dat weekend ook extra aandacht geschonken worden aan vrije tijd en sport, met onder meer een tentoonstelling in GC De Lijsterbes over 80 jaar turnkring KnA.

Steenwegproject

Mei en juni 2004

Jezus-Eik/Overijse, GC De Bosuil, Witherendreef 1

Tel. 02-657 31 79, website www.debosuil.be

Kraainem, GC De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6

Tel. 02-721 28 03, website www.delijsterbes.be

Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34

Tel. 02-380 23 85, website www.applaus.be

TOT 23 MEI

HOEILAART

Bosmuseum Jan van Ruusbroec

Duboislaan 2 02-657 93 64

Fototentoonstelling 'Beelden in Bomen' door Paul Rolans

van woe tot zo van 13.00

tot 17.00, geleid bezoek op aanvraag (tel. 02-657 30 23)

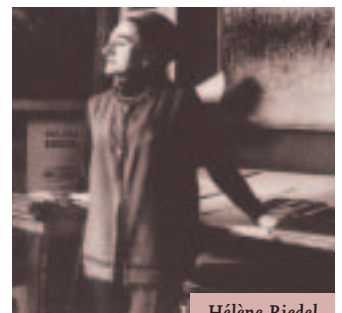
TOT 27 JUNI

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck

Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Ontmoeting met Felix: Hélène Riedel

Hélène Riedel

van do tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00, geleide bezoeken na reservatie

VRIJDAG 23 APRIL

SINT-PIETERS-LEEUEW

CC Kasteel Coloma

02-377 23 91 (Brigitte Vandamme)

J. Depauwstraat 25

Ziektebestrijding in de siertuin door Werner Meysmans,

leraar tuinbouwschool Merchtem

• organisatie: VVPV regio Pajottenland

20.00

DINSDAG 27 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank

02-687 59 59

Begijnhofplein 11

'De Paus: machtiger dan ooit?'

20.00

DINSDAG 4 MEI
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-270 27 27
Gemeenteplein (Anne Logist)
Structuurplan Grimbergen
door Evert Lagrou
• organisatie: CRM
🕒 14.30

CURSUSSEN**VAN 5 TOT 9 APRIL**
GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira
Abdijstraat 22 02-269 12 80
Jongerencursus
🕒 9.00-16.30

WOENSDAG 21 APRIL
SINT-MARTENS-BODEGEM

CC Solleveld
02-567 21 13 of www.groenedag.org
Solleveld 11
Start cursus 'Inleiding tot Shiatsu', vooraf inschrijven en betalen
🕒 19.30

WOENSDAG 28 APRIL
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Start cursus 'Val Saint Lambert'
🕒 20.00

ZONDAG 18 APRIL
HOEILAART

'Snuif het bos', themawandeling
'Geuren in het arboretum van Groenendaal'
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw
🕒 14.00

ZATERDAG 24 APRIL
TERVUREN

Geografisch Arboretum
02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)
Dag van het Arboretum
• organisatie: Toerisme Tervuren en het
KINT
🕒 vanaf 10.00 vertrekt er elk uur
tot en met 16.00 een geleide
wandeling

ZONDAG 25 APRIL
VILVOORDE

02-251 85 82 (Lut Laenen)
Wandeling langsheen het eerste
bewegwijzerde parcours in enkele holle
wegen
• organisatie: Natuurpunt Vilvoorde-
Machelen-Steenokkerzeel
🕒 **samenkomst om 14.30** aan
het Buurtcentrum Kassei, Vlier-
kensisstraat 83A

ZATERDAG 1 MEI
TERVUREN

02-767 68 63 (Vic Motte)
Wandeling in het arboretum
o.l.v. ervaren natuurgids Ronny Mattelaer
• organisatie: Koninklijke Heemkundige
Kring Sint-Hubertus Tervuren
🕒 **samenkomst om 14.30** op
het einde van de Jezus-Eiklaan

ZONDAG 2 MEI
HUIZINGEN

Parochiezaal 02-377 19 70
Menisberg 7
Wandelen tussen de bloeiende aza-
lea's van het Provinciaal domein en de
hyacinten in het Hallerbos
6, 12, 21 en 30 km
• organisatie: Wandelclub Sint-Pieters-Leeuw
🕒 van 8.00 tot 15.00

VAN 11 TOT 17 JULI
DWORP

03-290 69 66 of www.veerman.be
De Veerman vzw organiseert een **cultu-
rele vakantie** voor kinderen van 9
tot 12 in Vormingscentrum Destelheide.
Ze zullen de ruime omgeving en plaatse-
lijke cultuur verkennen a.d.h.v. creatieve
activiteiten en bezoeken. De begeleiders
zijn nog op zoek naar mensen die hen
hierbij kunnen helpen.

TOT 6 APRIL
GRIMBERGEN

Parking CC Strombeek
0800-95 114 of 02-260 12 61
(Cel welzijn gemeente)
Verbeyststraat 30
**Gratis borstkankerop-
sparing** in de mammobiel

7 EN 8 APRIL
HUMBEEK

Parking sporthal 02-260 12 61
(Cel welzijn gemeente)
**Gratis borstkankerop-
sparing** in de mammobiel

ZATERDAG 17 APRIL
VOSSEM

JH Den Troemel 0499 13 89 18
Dorpsplein 1
Top 100 fuif
🕒 20.00

ZONDAG 18 APRIL
TERVUREN

02-767 83 92
Wereldwinkelfakkeltocht
voor schone kleren, wil je mee
fietsen of wandelen breng dan je inschrij-
ving binnen in de Wereldwinkel Tervuren
🕒 13.15 op de Markt

ZATERDAG 24 APRIL
WEZEMBEEK-OPPEM

Duitse School 02-731 04 56
Lange Eikstraat 71 (Ina Koehler)
Tweedehandsbeurs voor baby-,
kinder- en tienerkledij, babyuutzet, speel-
goed en fietsen
🕒 9.30-13.00

DONDERDAG 29 APRIL
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Abdijen in en rond het
Zoniënwood, abdijtoer met autocar
en gids
🕒 14.00

VAN 30 APRIL TOT 9 MEI

**ALSEMBERG, ASSE,
GRIMBERGEN, KRAAINEM,
MACHELEN, MEISE,
OVERIJSE, STERREBEEK,
ZAVENTEM, ZELLIK**
www.wak.be of 02-555 06 00 voor de
programmamkrant in gedrukte versie
**Week van
de Amateurkunsten**

ZONDAG 2 MEI
BRUSSEL

Oude en Nieuwe Graanmarkt
02-413 04 48 (Sportdienst VGC) of
www.stadskriebels.be
Stadskriebels
🕒 vanaf 11.00

ZONDAG 9 MEI
GRIMBERGEN

Fenikshof 02-270 97 09
Abdijstraat 20 (Gérald Bastin)
Gratis ontbijt in het kader van
'Kom op tegen kanker
2004-2005', vooraf inschrijven
• organisatie: Gezinsbond-afdeling
Grimbergen
🕒 8.30-11.00

ZONDAG 9 MEI
LINKEBEEK

GC De Moelie
02-380 77 51 of info@demoelie.be
Sint-Sebastiaanstraat 14
Zeepkistenrace in de straten rond
het gemeenschapscentrum, vanaf 10 jaar,
inschrijven voor 20 april
• organisatie: Cultuurraad Linkebeek
🕒 14.00

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 mei tot 4 juni 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 5 april a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De lat ligt niet overal even hoog

Vlaanderen telt 19.032 sportverenigingen met gemiddeld zo'n 133 leden. Uit die indrukwekkende cijfers zondermeer afleiden dat de sector floreert en dat sportclubs geen reden tot klagen hebben, is niet helemaal correct. Op een staten-generaal van de sportclubs die vorig najaar voor het eerst werd gehouden, klaagden veel clubverantwoordelijken over een gebrekkige of ontbrekende accommodatie, een schrijnend tekort aan professionele begeleiding en vrijwilligers en de soms povere subsidiëring door de gemeenten. Ook de clubs in de rand worden met deze problemen geconfronteerd. RandKrant ging een kijkje nemen bij een aantal sportverenigingen in de Noord- en Oostrand. In het volgende nummer komen de Zuid- en Westrand aan bod.

22

Voor het gemeentebestuur van Grimbergen is actieve sportbeoefening altijd al een prioriteit geweest en werd er steeds naar gestreefd om de wensen van de sportclubs in te willigen. Dat verklaart waarom de gemeente nu kan bogen op een indrukwekkende sportinfrastructuur. In de top tien van de door Bloso erkende sportgemeenten prijkt Grimbergen op de zesde plaats. De gemeente behaalde die plaats omdat ze ruimschoots voldoet aan de Bloso-minimumnormen voor sportvoorziening in verhouding tot het aantal inwoners. Voor de ruim 33.000 inwoners staan maar liefst zes sporthallen, zeventien voetbalvelden, elf tennisvelden, een openluchtzwembad, een vliegveld, een visvijver en een schietstand te beschikking. 'Het overdekte zwembad uit 1968 is helaas al een hele tijd gesloten omdat het compleet verouderd was en niet meer aan de normen voldeed', signaleert Herman Van Couwenberghe, die al zeventien jaar sportfunctionaris is in Grimbergen. 'Maar er komt een splinternieuw zwembad, waarvoor dit jaar de eerste steen zal worden gelegd als alles volgens plan verloopt.' Dank zij die veelzijdige sportaccommodatie telt Grimbergen enorm veel sportclubs; er zijn er maar liefst 103 aangesloten bij de lokale sportraad. Naast verenigingen voor traditionele sporttakken zijn er ook clubs voor schutters, watersporters op het kanaal Brussel-Willebroek en gevechtssporters, om er maar enkele te noemen.

Lang niet iedereen krijgt subsidie

Sommige van die vele sportclubs - waaronder de bewegingsschool Achilles - hebben zoveel succes dat ze zelfs een ledenstop moesten invoeren. Turnclub Gymnasport telt zoveel leden dat er wekelijks maar liefst 22 uur turnen wordt gegeven om iedereen aan zijn trekken te laten komen. De club werkt uitsluitend met regenten

en licentiaten lichamelijke opvoeding, wat naast de voortreffelijke infrastructuur mede de grote belangstelling verklaart. Jaar na jaar komen er leden bij. Ook de basketclub in Grimbergen doet het enorm goed.

Volgens sportfunctionaris Van Couwenberghe hebben deze clubs geen noemenswaardige financiële problemen en worden ze overeind gehouden door de leden. Heel wat Grimbergse verenigingen moeten het overigens zonder gemeentelijke subsidies stellen; van de 103 aangesloten sportclubs komen er daarvoor slechts dertig in aanmerking. Alleen clubs met een échte jeugdwerking kunnen aanspraak maken op een deel van de subsidie van 20.00 euro die de gemeente jaarlijks ter beschikking stelt.

'Dit subsidiereglement lokte aanvankelijk nogal wat protest uit bij verenigingen zonder jeugdwerking', vertelt Van Couwenberghe, 'maar dat is stilaan geluwd. De gemeente heeft altijd op het standpunt gestaan dat de vele vrijetijdssporters doorgaans zelf over voldoende middelen beschikken om zich aan te sluiten bij een club van hun gading. Het gaat dikwijls om dertig- tot veertigjarigen. Behoeftes aan opleiding hebben die mensen niet meer, wel aan begeleiding.'

Sporthal huren voor een prikje

De sportverenigingen zonder jeugdwerking kunnen in Grimbergen wel profiteren van een relatief lage huur voor het gebruik van de sportinfrastructuur. Zo betaalt elke vereniging uit om het even welke sporttak 4,20 euro per uur voor de sporthal.

In Zaventem is het nog goedkoper; leden van sportclubs en particulieren ouder dan achttien jaar betalen maar 1,26 euro per uur voor het gebruik van de sporthal en tot achttien jaar is die zelfs helemaal gratis. 'Daarnaast krijgen de 45 clubs die zijn aangesloten bij de Zaventemse sportraad een jaarlijkse subsidie van zo'n 1.700 euro voor een grote

FOTO: FASCAL VIGNERON

Herman Van Couwenberghe

vereniging en 200 euro voor een kleine sportclub', zegt sportfunctionaris Cindy Winters. 'Dat is niet overdreven veel geld, maar toch hoor je de verenigingen niet klagen.' Winters geeft toe dat de sportclubs een groot deel van hun inkomsten doorgaans moeten halen uit andere bronnen. 'Dat is een punt van discussie omdat sommigen vinden dat hier geen sprake is van een gelijke benadering. Zo krijgen voetbalverenigingen het voetbalveld gratis ter beschikking en baten ze nog eens een eigen cafetaria uit, wat uiteraard extra inkomsten oplevert. Andere clubs blijven dan weer van die inkomsten verstoken

omdat de cafetaria's van beide sporthallen in concessie zijn gegeven aan particuliere uitbaters.'

Ook in Machelen kampt men met hetzelfde probleem. 'De cafetaria wordt uitgebaat door een gerant', zegt uittreidend voorzitter van de sportraad Eric Moens. 'Als een club een eigen cafetaria kan uitbaten, is dat niet alleen een belangrijke bron van inkomsten, maar je creëert er ook een goede clubsfeer door. Het principe dat iedereen voor iedereen werkt, vormt de ruggengraat van een club.'

Moens signaleert ook dat Machelen heeft af te rekenen met een enorm tekort aan accommodatie voor zaalsporters. 'De volley- en basketbalclub spelen met drie ploegen in de nationale divisie. Voor maar een vijfde van de te spelen uren kunnen die in Machelen zelf terecht. Daarnaast moeten de spelers hun heil zoeken in Vilvoorde, waar ze in drie sporthallen spelen, of in Zaventem, Berg, Eppegem of Brussel.' Toch is er beterschap in zicht. Machelen plant na lang aandringen eindelijk de bouw van een fonkelnieuwe sporthal, met een geraamde kostprijs van ruim twee miljoen euro die plaats biedt aan drie volwaardige basket- of volleybalterreinen en een polyvalente zaal. Het gemeentebestuur heeft beloofd dat de inkomsten uit die nieuwe sporthal ten goede zullen komen aan de plaatselijke sportverenigingen. Voorts neemt de gemeente ook het sportstadion van Diegem onder handen; het voetbalveld wordt heraangelegd en er komen 360 nieuwe tribunezitjes. De florierende dansgroep Jazzmijn, met liefst achthonderd leden, krijgt ook een betere accommodatie waardoor het gezelschap eindelijk kan starten met zijn voorgenomen gehandicaptenwerking. Belangrijk is ook nog dat Machelen alle sportinfrastructuur volledig gratis ter beschikking stelt van de sportclubs, maar een rechtstreekse geldelijke subsidie krijgen de verenigingen niet.

Liefst onder de eigen kerktoren

Tervuren is qua sportaccommodatie helemaal niet zo slecht bedeed, maar desalniettemin klagen clubs in deelgemeente Vosseme over een gebrek aan infrastructuur. 'Mensen willen blijkbaar het liefst sporten onder de eigen kerktoren', oppert Hugo Goossens van de steundienst die zorgt voor de sportinfrastructuur. 'Tervuren heeft een sporthal met judozaal en tennisvelden. In deelgemeente Moorsel staat een sportcomplex dat half zo groot is als dat in Tervuren en Duisburg beschikt over een polyvalente zaal. Wie wil kan ook terecht in de turnzalen van de Gito-school in Tervuren-centrum. Het zwembad is onlangs volledig vernieuwd en er zijn zes voetbalvelden in de gemeente. Daarenboven investeert het gemeentebestuur in de lente in een synthetisch veld zodat de spelers geen hinder ondervinden van de weersomstandigheden. Je kunt dus niet zeggen dat Tervuren een beperkte infrastructuur heeft, maar sommige verenigingen uit de deelgemeenten zien dat blijkbaar anders.'

Het gemeentebestuur voelt echter niets voor een wafelijzerpolitiek waarbij een voorziening in de ene deelgemeente automatisch eenzelfde accommodatie in de andere deelgemeente hoort op te leveren.

Uit een recente studie van Bloso blijkt dat maar zes procent van de inkomsten van een sportclub uit subsidiëring komt

FOTO: PASCAL VIGNERON

Tervuren geeft jaarlijks 17.360 euro subsidie aan de sportclubs. Dat bedrag wordt verdeeld over 63 verenigingen op basis van hun aantal (jeugd)leden. 'Die subsidie dekt natuurlijk de werking van een sportclub niet', beseft sportfunctionaris Mariska De Sutter. 'Daarom moeten ze regelmatig een mosselstijfje of andere activiteiten organiseren

om rond te komen. Bij speciale gelegenheden kan een club wel in aanmerking komen voor een bijzondere toelage, bijvoorbeeld om trofeeën te kopen.'

Uit een recente studie uitgevoerd door het Bloso bij sportclubs en gemeenten in heel Vlaanderen, blijkt dat maar zes procent van de inkomsten van een sportclub uit subsidiëring komt. Tervuren is

dus lang geen alleenstaand geval.

Ondanks het beperkte budget dat Tervuren aan elke club besteedt, wordt de sportdienst zelden geconfronteerd met financiële problemen. 'We krijgen wel regelmatig klachten over de berg papierwerk die de verenigingen moeten doorworstelen om subsidies te krijgen', zegt Mariska De Sutter.

Vrijwilligers gevraagd

Extra werk is wel het laatste waar sportverenigingen om verlegen zitten. Net zoals in de rest van Vlaanderen zijn veel sportclubs in de Oost- en Noordrand naarstig op zoek naar mensen die bereid zijn zich onbezoldigd in te zetten voor een club, maar die zijn nauwelijks te vinden. Gebrek aan tijd bij tweeverdieners is daar de meest gehoorde reden voor. 'Vrijwilligers vinden wordt echt een groot probleem', beseft sportfunctionaris Herman Van Couwenberghe van Grimbergen. 'Vooral het bemannen van de clubbesturen wordt steeds moeilijker bij gebrek aan kandidaten voor de vervanging van oude bestuursleden. Trainers vinden is niet zo'n groot probleem, zolang je ze maar betaalt. Wellicht is de enige oplossing ook de andere medewerkers te vergoeden.'

An Van hamme

Volgende aflevering: sport in de gemeenten in de West- en Zuidrand.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Voor mij een bruine

De rand was nooit een goede naam, omdat rand altijd verwijst naar iets anders, naar iets groters. Een rand wordt in functie van gedefinieerd. Zo is de Vlaamse zone rond Brussel tegelijk rand van Brussel (sociologisch en sociaal-economisch) en rand van Vlaanderen (administratief en politiek), en in Hoogstraten of De Panne ligt men zelden wakker van dossiers of items uit Sint-Genesius-Rode of Drogenbos.

Op nummer twee staat Grimbergen, omdat je immers niet altijd naar Affligem kan gaan: het dorpsplein, de basiliek, een wandelende witte pater, de stille straat naar de sterrenwacht, het café waar je Grimbergen drinkt (voor mij een bruine), en dat met zijn houten lambrizing vage herinneringen oproept aan de vroegere Egmont in Brussel. Ook hier geldt als stelregel: nooit moderniseren, de rest van Grimbergen is modern genoeg. Nummer drie is de noordermuur van de hoofdkerk van Tervuren. Daar liggen onder een koude steen Ekia (chef Bagali), de vrouw Gemba, de soldaten Kitoukwa en Milange, de visser Zao en M'Peira en Sambo, waarover op de grafsteen verdere informatie ontbreekt. Zij maakten deel uit van de bevolking van het Congolezendorp op de Belgische wereldtentoonstelling van 1897 in Tervuren, toen België in de wereld

groot en sterk was, een kleine wereldmacht gelijk. 267 zwarten woonden in drie 'Afrikaanse' dorpen en konden bezichtigd worden. Het was verboden ze te voederen. Toen (minstens) zeven onder hen de slechte zomer van dat jaar niet overleefden, verzetten de christenen van Tervuren zich tegen een teraardebestelling van zwarten op hun kerkhof. De overledenen werden in een naamloos massagraf gegooid en pas veel later kregen zeven genomineerden een deftige steen. Hoeveel Congolezen in Tervuren zijn gestorven is niet bekend. De Congolezen hebben op hun manier weerwraak genomen. Ook tijdens de Expo '58 was er een Congolees dorp te zien. België wou aantonen dat het zijn kolonie goed bestuurde en haalde niet alleen klassieke zwartjes, maar ook een

aantal évolués - geëmancipeerde Congolezen - naar Brussel. Naar verluidt heeft een groep van de daar aanwezige zwarten toen het complot gesmeed dat Congo in een versneld tempo naar de onafhankelijkheid zou voeren. Telkens als ik in de buurt ben, ga ik de slachtoffers uit 1897 van de menselijke kortzichtigheid groeten. En in in Den Engel, schuin tegenover de noordermuur van de kerk van Tervuren, wordt ook bruin geschonken.

(Verder staan op mijn lijst nog de wassen ledematen achteraan het koor in de basiliek van Halle, en in de kerk van Strijtem het geraamte dat op het doksaal de tijd aanwijst, en op een brandglasraam in dezelfde kerk de duivel die met een tang een overspelige vrouw de borst afrukt.)

Guido Fonteyn

Maar de rand heeft een waarde op zichzelf en verdient het niet alleen in functie van wat anders te worden gezien. Daarom, en ook omdat ik in deze RandKrant niet de geschiedenis wil ingaan als de pleitbezorger van Brussel alleen, volgt nu mijn topdrie van plaatsen in de rand waarnaar ik graag op bedevaart trek. Het slot van Beersel, het kasteel van Gaasbeek en locaties die gekoppeld zijn aan plattekees, geuze en witloof sla ik over, want die kent toch iedereen. U krijgt mijn strikt persoonlijke, intens beleefde keuze.

Op nummer een staat Affligem, meer bepaald het Kultureel Centrum naast de abdij. Cultuur wordt daar nog met een K op een bord geschreven, en wat mij betreft mag dat bord zo blijven staan. Hier beginnen de hellingen van het Pajotentland. In de diepte liggen de hopvelden, zwart en naakt in de winter, groen en vol in de zomer. Binnen weet ik de nijvere pater Benedictijn, die over zijn winkel met religieuze en andere spullen waakt, en daar zijn soms verrassende dingen tussen te vinden zoals aquamarijn, jade of haai-entanden. Te zien ook, want in de zalen B. Van Haefte stelt altijd wel een lokale landschapsschilder zijn geruststellende hoeven en paarden ten toon. Het museum Dom Joris bezit een maquette van de vroegere abdij, in wandkasten prijkt het mooiste herbarium dat ik ooit mocht bekijken (nooit afstoffen! nooit moderniseren!) en in een hoek staat een verzameling Chinese vazen met een hoog Kuifje-gehalte. In het café wacht de Affligem, voor mij een bruine, en als je geluk hebt zit daar een stel nonnetjes te kwetteren.

van huizen en tuinen

FOTO'S: PAUL GEERTS

Tijd voor de nieuwste generatie tuinkabouters

Zo vindt u op de ene beurs bijvoorbeeld 'van alles op gebied van tuin, terras of balkon' of 'producten en ideeën voor de tuin en het buitenleven'. Dat is tenminste duidelijk. Op een andere kunt u terecht voor 'praktische ideeën voor tuin, huis, terras of balkon'. Ik vermoed dat dit een soort huishoudsalon voor de tuin moet zijn, want er worden ook tal van demonstraties en workshops gegeven (iets wat overigens een vast ingrediënt is van de meeste beurzen).

De nieuwste trends

Een aantal beursorganisatoren hebben hun marketingbijbel goed gelezen en spelen in op 'de laatste ontwikkelingen en de nieuwste trends op tuingebied', of 'de laatste ontwikkelingen op het gebied van tuinontwerpen, materialen, gereedschappen en meubilair'.

Op sommige beurzen kunt u ook rondkuieren tussen modeltuinen, -terrassen en -balkons. Bent u op zoek naar de nieuwste generatie tuinkabouters, zonnewijzer, tuinbank, vijverpomp, tuinspot, potten in alle maten en gewichten, terrastegels, het nieuwste model rozenboog of pergola, de modernste grasmaaiers, arbeidsbesparende ricken en snoeischaren of wondermeststoffen, enzovoorts, dan vindt u op dit soort beurzen ongetwijfeld wel uw gading. En misschien vindt u hier en daar ook wel een enkele plantenkweker met een paar plantjes, al staan die meestal in de weg tussen al die andere dingen die zo onmisbaar zijn in de tuin!

Maar waarom zou u nog bomen of bloemen zetten in een tuin als er zoveel andere dingen bestaan die mis-

Te oordelen naar het groot aantal tuin- en plantenbeurzen die elk voorjaar worden georganiseerd, is de tuin populairder dan ooit. De meeste van deze beurzen bestaan nog maar een paar jaren. TuinIdee, Tuin & Terras, Tuin & Sfeer, of gewoon Tuinexpo of Tuinbeurs... van de namen word je alvast niet veel wijzer. Maar gelukkig zeggen de beursorganisatoren waar ze voor staan.

schien wel iets duurder, maar zoveel gemakkelijker en properder zijn? Tenzij misschien een buxus in een pot of een paar bamboes en een strookje klimop. Meer moet dat niet zijn.

Tuindagen van het Pajottenland

Gelukkig zijn er ook andere tuinbeurzen waar de planten wel de aandacht krijgen die ze verdienen. Op die beurzen bieden gespecialiseerde kwekers bijzondere en vaak zeldzame planten aan. Voorbeelden van zo'n beurzen zijn de Plantendagen van de Arboretums van Kalmthout (18 april) en Bokrijk (1 mei), La Feuillerie in Celles (24-25 april), Beervelde (7-9 mei), Beez (15-16 mei) en Hex (11-13 juni).

De Tuindagen van het Pajottenland op 3 en 4 april in het park van het voormalige Ursulinenklooster, momenteel het rusthuis Mater Dei, Molenhof 31 in Heikruis houden het midden tussen zo'n plantenbeurs en een plattelandsfancy fair. De beurs is aan haar twee-

de editie toe. Zoals vorig jaar zijn er tientallen standhouders met bloemen en planten, naast tuindecoratie en allerlei streekproducten en oude ambachten. Op zaterdag beantwoordt groenjournalist Ivo Pauwels, hoofdredacteur van 'Bloemen en Planten' en medewerker van het Radio 2-programma Huisraad alle vragen van de bezoekers over de tuin, vijver, kamerplanten, enz... Op zondag geeft kruidenspecialiste Daniëlle Houbrechts tekst en uitleg over het kweken en gebruiken van kruiden. Verder zijn er volksspelen, neerhofdieren, demonstraties met roofvogels, demonstraties bloemschikken, en wie wil kan zelfs een ritje maken met de oude boerenpaardentram...

Andere tuinbeurzen in de streek: Plantenbeurs Asse

Op Paaszondag 11 april wordt op de Hopdag, Kattestraat in Asse voor de 11de keer een plantenbeurs voor liefhebbers georganiseerd. De meeste exposanten zijn amateurkwekers.

Fête des plantes et des jardins

Het tuinfestival 'Fête des Plantes et des Jardins' in de abdij van Aywiers in Lasne heeft dit jaar plaats van 30 april tot 2 mei. Meer dan 160 exposanten maken van Aywiers een van de aangenaamste plantenbeurzen van ons land.

Hobbytuin Zomerhappening

De Hobbytuin Zomerhappening in de Nationale Plantentuin van Meise van 18 tot 20 juni viert dit jaar zijn tiende verjaardag. Met meer dan 150 exposanten wordt het stilaan een van de grotere tuinbeurzen. Dit jaar wordt speciale aandacht besteed aan de hortensia, aan tuinen in Engeland en aan vijvers.

Paul Geerts

Historische rivaliteit tussen Tervuren en Overijse

De strijd om Jezus-Eik

Ooit stond op een donkere plek aan een modderige weg door het Zoniënwood de zogenaamde Duyvels-Eik. Om zich geruster te voelen in het bos, hingen houthakkers een kruisbeeld aan de boom en herdoopten die tot de Jezukens-Eik. In het begin van de zeventiende eeuw was het kruisbeeld verdwenen en deed Peter van Kerckhoven, een Brusselse kruidenier die de eik passeerde als hij op weg was naar zijn geboortedorp Overijse, zichzelf en God de belofte dat hij het kruisbeeld zou vervangen. Hij kocht op een markt een kleine houten Maria-met-kind. Maar het kwam er niet van dat hij het beeldje aan de eik ging hangen. Op zijn sterfbed had Van Kerckhoven daar spijt van. Daarom losten zijn kinderen na zijn dood zijn belofte alsnog in en maakten van Jezus-Eik ook Notre-Dame-au-Bois. Vijf jaar later, in 1642, toen het Mariabeeldje zowel bedevaarders aantrok als voorbijgangers aansprak, deed zich aan de eik een sterk mirakel voor: de blinde Dimpna Gillis

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

De kerk van Jezus-Eik

kon weer zien. De volgende decennia gebeurden er in Notre-Dame-au-Bois talloze mirakels.

Ruziënde pastoors

Die grote lijnen van het verhaal van Jezus-Eik zijn al lang bekend, de details ervan

zijn pas nu aan het licht gekomen. En dat dankzij een Amerikaan, de historicus Craig Harline, een specialist in de zestiende- en zeventiende-eeuwse rooms-religieuze geschiedenis van de Spaanse Nederlanden, zeg maar België. Zijn nieuwste boek vertelt Vlaams-Gentse en Brabants-Brusselse mirakelverhalen en kreeg als titel het onderwerp van het eerste hoofdstuk mee: *De wonderen van Jezus-Eik*. Harline baseert

wat hij rapporteert over 'de stormachtige geschiedenis van een veelbelovend nieuw heiligdom' op stoffige documenten die hij opdiepte in de archieven van de Leuvense Abdij van het Park en het aartsbisdom Mechelen-Brussel. Hij beschrijft en beschouwt traag en herhalend, maar gelukkig ook levendig en beeldend. En laat de details inzake Jezus-Eik nu ook nog spannend zijn, omdat de toenmalige pastoors van Tervuren en Overijse beiden aanspraak maakten op het nieuw heiligdom, en welteverstaan de veelbelovende inkomsten ervan. Wie won de strijd om Jezus-Eik? Harline begint bij het bekende begin, de duivelseik werd de jezukeseik en de kinderen van Peter van

Kerckhoven hingen een Mariabeeldje aan de boom. Maar al voordat blinde Dimpna aan de beurt is, voert Harline nieuwe personages op, Barbel Reyaerts

In zijn boek 'De wonderen van Jezus-Eik' beschrijft de Amerikaanse historicus Craig Harline de stormachtige geschiedenis van een veelbelovend nieuw heiligdom

wiens zontje aan de voet van de eik van een rugletsel genas, en Barbels stiefmoeder Anna Eregiers, die op 1 juni 1642 bij wonder haar hoge koorts kwijt was. Waarna Anna dagelijks van Overijse naar Jezus-Eik liep om er kaarsen te verkopen en een maand later bij de eik een offerblok liet timmeren. De rol van Anna is niet uitgespeeld als de pastoors Renier Assels van Tervuren en Jan Bauwens van

The struggle for Jezus-Eik

American historian Craig Harline is a specialist in the religious history of the Spanish Netherlands during the seventeenth century. In the archives of the Abbey of the Park in Louvain he discovered boxes full of documents from this period concerning a dispute between the pastors of Overijse and Tervuren. The row was about who could lay claim to the heavily visited pilgrimage site and its revenues. In his book 'De wonderen van Jezus-Eik' ('The wonders of Jezus-Eik') Harline outlines a living image of time in our region in the 17th century based on another four miracle tales.

Overijse het strijdperk betreden, om hun vermeende rechten op Jezus-Eik te bevechten bij de kerkelijke overheid en een Brabantse rechtbank, een proces dat vijf jaar aansleepte. Harline laat geen bijzonderheid onvermeld in aanloop tot de afloop: Tervuren won, door vriendjespolitiek.

Maar het veelbelovende heiligdom loste zijn beloften niet in, want geen bedevaartsoord kon op tegen Scherpenheuvel, waar de mirakels niet sterker, maar de beschermheren wel machtiger waren. De bescheiden bidplaats Jezus-Eik werd op den duur wel - behalve een deelgemeente van nota bene Overijse - een beroemd restaurantgehucht, op een drukke plek naast de E411 aan de rand van het restant Zoniënwoud.

Anno 2004

In het drukke centrum van Jezus-Eik is het kerkje een rustige oase. Vooraan branden de kaarsen van wie vandaag op een wonder - of gunstig lot - rekenen. Onder het altaar geeft een glazen wand uitzicht op wat rest van de eik, boven het altaar prijkt het houten beeldje, nu met een rijkelijke mantel bekleed die het kind verstoppt. De glasramen vertellen alleen de grote lijnen van het verhaal van Jezus-Eik en de muurschilderingen portretteren van de ene of andere kwaal genezen bedevaarders, vooral kinderen. Halverwege de linkermuur hangt een tekst over wat 'Johanna De Greve Begyne van Brussel' in Jezus-Eik overkwam op 17 september 1656. 'Met koets en peerden wird ick tot hier gebrocht', getuigt de verlamde vrouw, die vurig bidt en wordt verhoord, 'soo dat ick gesont, te voet ben thuis gekeert.' Waar of niet, mirakelverhalen zijn mooi en sterk.

Brigitte Raskin

Craig Harline, *De wonderen van Jezus-Eik. Mirakelverhalen uit de zeventiende eeuw, vertaald door Patrick De Rynck, Bert Bakker, 280 blz., € 25. Oorspronkelijke titel: Miracles at the Jesus Oak. Histories of the Supernatural in Reformation Europe.*

Opbod rond Tervuurse kazernes

Toen vorig jaar even sprake was van het oprichten van een Europese strijdmacht, suggereerde premier Verhofstadt om het hoofdkwartier van het nieuwe Europese leger in Tervuren te vestigen. De premier dacht aan de grote Panquinkazerne die pas gerestaureerd werd en die nog slechts voor een klein deel door het Belgische leger gebruikt wordt.

Over het Europese leger wordt nauwelijks meer gerept, maar nu koestert minister van Justitie Laurette Onkelinx plannen om van die andere Tervuurse kazerne Lempereur - die momenteel leeg staat - een gevangenis te maken. Het ballonnetje dat Verhofstadt opliet, kon er nog door. Maar een gevangenis in het centrum van de gemeente, aan de drukke Brusselsesteenweg die ook nog een van de mooiste winkelstraten is, dat vindt men in Tervuren maar niks. 'Er zijn al jaren plannen om van de kazerne een site met sociale woningen te maken. Het zou bijzonder jammer zijn die plannen opzij te schuiven en de beschikbare oppervlakte in een regio waar de behoefte aan betaalbare woningen torenhoog is, zomaar verloren te laten gaan', vindt burgemeester Bruno Eulaerts.

Leger verhuist

Bruno Eulaerts stelt ook vast dat de plannen voor het hoofdkwartier van een Europees leger in Tervuren klaarblijkelijk zijn opgeborgen. 'Het Europese leger komt er wegens teveel tegenwind van andere Europese lidstaten wellicht niet. Van het ministerie van Landsverdediging hebben we vernomen dat het detachement dat nu nog een deel van de kazerne Panquin bezet, naar Evere zou verhuizen. De kazerne zou evenwel niet vrijgegeven worden voor 2008. Er wordt gefluisterd dat het Nationaal Geografisch Instituut belangstelling zou hebben voor de Panquinkazerne. Ik betwijfel echter of dit instituut alle gebouwen van de kazerne aan het park zal gebruiken.' Het Hoefijzer, zoals Panquin ook genoemd wordt, heeft zijn naam te danken aan de vorm van de vroegere

paardenstallen naast het park. Dat hoefijzer herinnert de Tervurenaars en de bezoekers aan het rijke historische verleden van de gemeente en aan het kasteel van de hertogen van Brabant waarvan omstreeks 1200 voor het eerst sprake is. De kelders en fundamenten van het kasteel werden tussen 1982-1985 blootgelegd en zijn nu nog te zien.

Onrendabel hotel

De kazerne Lempereur was tweehonderd jaar geleden niet meer dan een gewoon huis aan de Langestraat, de huidige Brusselsesteenweg. Dat Sint-Janshuis kwam in 1818 in het bezit van Victor Anoul, een oud militair onder Napoleon die er een postkoetshalte met herberg van maakte. 'Kort na de Belgische revolutie werd Anoul luitenant-kolonel in het Belgische leger. In 1831 vestigde hij in het Sint-Janshuis een brigadepost van de rijks-wacht en die bleef er tot 1866. In dat jaar verhuisden de gendarmen naar het Hoefijzer', vertelt Vic Motte van de Heemkundige kring van Tervuren. 'Het pand werd in 1897, het jaar van de Congotontoonstelling, omgevormd tot Hôtel de la Poste. Aan de ingangspoort die nu dicht is, kwamen twee

De Tervuurse kazerne Lempereur

beelden van leeuwen. Na Wereldoorlog I renderde het hotel met de twee leeuwen niet meer en de Belgische staat kocht het op om er een kazerne voor de genie van te maken. Het complex kreeg de naam van luitenant-kolonel Pierre Hubert Alfons Lempereur die in 1894 in Luik geboren werd en die tussen de twee Wereldoorlogen een tijdje in Tervuren heeft gewoond.'

Willy Fluyt

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Spanje op zijn best

Haar man Angel Vega, die eerst achttien jaar het restaurant 'Grillange' in Etterbeek uitbaatte, is heel blij dat hij twee jaar geleden deze unieke locatie in Vilvoorde vond. 'La Hacienda' ligt vlak tegen het kanaal op een rustige, groene plek en werd gebouwd door een Vlaming die hier vroeger een wijnhandel had. Vega woont met zijn gezin op de eerste verdieping. Het restaurant en andere ontvangstruimten bevinden zich op het gelijkvloers. Beneden is er nog een indrukwekkende 'bodega' of wijnkelder die maar liefst 500 m² beslaat. De helft daarvan is momenteel al ingericht voor wijnproeverijen, maar ook voor het resterende gedeelte koestert Angel Vega grootse plannen, tenminste zodra de financiën het toelaten.

Gastronomie en een goed glas

In zijn nieuwe restaurant wil Vega niet alleen de Spaanse gastronomie maar duidelijk ook de Spaanse wijn propagieren. 'Omdat ik veel doe voor de promotie van Spaanse wijnen kan ik bij de importeurs een gunstige prijs bedingen waardoor ik mijn klanten voor relatief weinig geld iets goeds kan voorzetten.' Hij laat me proeven van zijn witte huiswijn, vervaardigd uit de macabeo-druif die in de Rioja 'viura' heet en daar veelvuldig wordt gebruikt. Volgens Vega gaat het hier om een eenvoudige macabeo uit het wijngebied Jumilla in Zuidoost-Spanje, waarvan de smaak al kort nadat de fles geopend is, opbloeit. Daarna laat hij me proeven van een andere vondst, een 'albariño', de typische druif van Galicië met zijn fris tintelende 'groene wijnen'. Deze wijn van het huis

In de Vilvoordse kanaalzone, op een plaats waar je het helemaal niet zou verwachten, ligt een elegant restaurant tussen het groen. Een ideale plaats voor huwelijken en banketten, maar ook voor een gezellig onderonsje in een stijlvolle, lichte zaal met uitzicht op de keuken waar Rosi Vega authentieke en bijzonder smakelijke Spaanse gerechten voor u kookt.

Granbazán bekoort door zijn belletjes en smaakt heel fruitig. Terwijl Angel Vega geestdriftig vertelt over wijn, is zijn vrouw druk doende in de open keuken; aanwijzingen in het Spaans en het gezellige sissen van de gerechten in de pannen klinken door

Elke maand is er een ander menu van Spaanse streekgerechten, waarbij bijvoorbeeld in april Valencia en Alicante in de kijker staan

tot in het restaurant. Je zou van minder eetlust krijgen! Als voorgerecht kies ik een soort gazpacho van fijn gemixte tomaat en olijfolie waarop plakjes van de allerbeste Iberische ham drijven. Een mooi begin. Vervolgens verschijnt gegrilde zeebaars met bergkruiden op mijn bord. 'Geen gekweekte zeebaars, maar echte wilde', benadrukt Angel. De vis smaakt inderdaad zoals hij in mijn herinnering alleen gesmaakt heeft tijdens vakanties in het zuiden. Als des-

sert kies ik voor 'appel in de oven, gevuld met banketbakkersroom'. Angel Vega weet me ertoe te verleiden om bij het nagerecht een glas tamelijk zotte Spaanse wijn te drinken die perfect harmonieert met het gevulde appeltje.

Schappelijke prijzen

Op de kaart van 'La Hacienda' staan voorgerechten van 10 tot 15 euro en hoofdschotels van ruim 20 euro. Al bij al schappelijke prijzen, want dit restaurant paart klasse aan verfijning en zou wel eens het eerste Spaanse restaurant in België kunnen worden dat goed bevonden wordt voor een Michelin ster. U kunt in 'La Hacienda' ook genieten van een menu Las Tapas, dat voor 39 euro per persoon een grote keuze uit steeds wisselende Spaanse hapjes biedt. Elke maand is er een ander menu van streekgerechten, waarbij bijvoorbeeld in april Valencia en Alicante in de kijker staan, zodat er ongetwijfeld paella op tafel komt - een gerecht dat u anders tevoren moet bestellen.

De Portugese kelner Daniel Bravo leidt de bediening in goede banen; hij behoorde voordien al tot het team van de 'Grillange' en staat de klanten moeiteloos in het Nederlands te woord. Het restaurant heeft ook een Nederlandse kaart, waarop de gerechten echter eerst in het Spaans genoemd worden, want Spanje speelt hier de hoofdrol.

GVS

Restaurant La Hacienda, Koningslosteenweg 34, 1800 Vilvoorde, tel. 02-649 26 85, fax 02-647 43 50, website www.lahacienda.be (U laat zich de weg het best even uitleggen)

Unieke muurschilderingen voor kinderkamers

De zus van Nadine Dellaert uit Hoeilaart wilde een originele kinderkamer in haar huis. Ze dacht aan grote dierenjablonen en vroeg of Nadine, die elke vrije minuut in tekenen en schilderen steekt, haar daarmee kon helpen. Maar Nadine vond sjablonen maar niks: 'Dan moest ik die grote figuren zitten uitknippen en tamponneren en daar had ik geen zin in. Dus heb ik ze maar rechtstreeks op de muur geschilderd.' Nadines eerste muurschildering was geboren.

Wat begon als een leuk tussen-doortje is inmiddels uitgegroeid tot een heuse baan. Nadine schildert dieren, sprookjesfiguren en knuffels, elke keer anders, volgens de smaak van de klanten. 'Eén figuur op een muur kan een kamer al een unieke uitstraling geven', vertelt Nadine, 'maar ik maak ook themakamers waarvan ik drie of vier muren volledig beschilder.' De strandkamers zijn daar een goed voorbeeld van. Strandtaferelen met knuffelbeesten uit de fantasiewereld van het kind blijken behoorlijk populair. Nadine heeft er al verschillende volgens dat thema gemaakt. 'Toch zijn er geen twee dezelfde bij', verzekert de schilderes ons. 'Ik bedenk bijvoorbeeld telkens nieuwe figuren en de vorm van de kamer geeft ook inspiratie voor andere invalshoeken.'

Riskante beslissing

Nadine Dellaert tekent al van toen ze pas uit de wieg kwam. Ze volgde kunsthumaniora, stroomde door naar grafische vormgeving en nam schilderlessen in de academie. Door haar werk als grafisch vormgeefster kwam ze echter meer en meer in de richting van computertoe-passingen terecht. 'Ik miste het

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Zara, het dochtertje van Nadine Dellaert

Strandtaferelen met knuffelbeesten uit de fantasiewereld van het kind blijken behoorlijk populair

echte tekenen, ik wou meer met mijn handen werken en mijn fantasie de vrije loop laten.' Drie jaar geleden besliste Nadine het erop te wagen en van haar favoriete bezigheid haar job te maken. 'Op financieel gebied is zo'n stap natuurlijk een risico. Het is iets dat moet groeien. Je hebt niet van de ene dag op de andere een klantenbestand dat

Unique murals for nurseries

The sister of Nadine Dellaert from Hoeilaart wanted an original nursery in her home. She was thinking about large animal stencils and asked if Nadine, who spends every free minute drawing and painting, could help her with this. Stencils did nothing for Nadine, so she painted the large figures straight onto the wall. Her first mural was born. What began as a pleasant hobby has now grown into a real job. Nurseries have become her speciality, but Nadine is also doing other projects; she paints animals, fairy tale figures and cuddly toys according to customer taste.

je voltijds bezighoudt.' Maar nu is ze blij dat ze de beslissing heeft genomen. 'Je voelt je zoveel beter als je iets kunt doen wat je graag doet. De rechtstreekse voldoening die ik krijg als de mensen het resultaat mooi vinden, is van onschatbare waarde.' De klanten appreciëren vooral de persoonlijke toets in het werk. Ze kunnen uiteraard inspiratie halen uit Nadines portfolio, maar hun eigen ideeën zijn ook welkom. 'Veel mensen hebben iets in hun hoofd wat ze heel graag op de muur willen. Dat vind ik altijd leuk, het zorgt voor nog meer variatie in mijn werk.'

Sprookjeskamer

Nadines eigen dochtertje Zara is 6. Ze heeft een sprookjeskamer met als thema dag en nacht, licht en donker. Op de muur rechts als je binnenkomt, staan een lichte, roze prinses en een in het zwart geklede heks tegenover elkaar. 'Zara was een tijdje erg door heksen gefascineerd. Met carnaval wilde ze zich perse in heks verkleeden, vandaar dat ik er graag zo'n personage bij wou.' Tegenover de sprookjesfiguren staat het prinsessenbed: een wit bed met een reusachtige kroon aan het hoofd en een romantisch, doorschijnend gordijn ervoor. 'Zara's kamer is een sprekend voorbeeld van hoe ver je kunt gaan in de uitwerking van een thema. Alles past mooi bij elkaar', legt Nadine uit. Als geïnteresseerden een voorbeeld in het echt willen zien, mogen ze van prinses Zara altijd een kijkje komen nemen. Kinderkamers zijn haar specialiteit geworden, maar Nadine doet ook andere projecten. Een geschilderde fries in een slaap- of woonkamer, een levensgrote tekening op een buitengevel of als aankleding van een winkel, je kunt het zo gek niet bedenken of het kan.

Ines Minten

Meer weten? Tel. 02-657 27 74 of e-mail nadine.dellaert@tijd.com

RANDMAN!

en de Randige Rust

NA DE ZOVEELSTE SCHERMUTSELING BINNEN DE VLAAMSE REGERING BESLUIT BART SOMERS EEN KORTE PERSCONFERENTIE TE GEVEN IN DE HOOP DE GEMOEDEREN TE BEDAREN.

.be

CRISIS? WELKE CRISIS?

ALLES GAAT GOED, WE HEBBEN NIETS TE VERBERGEN!

EUH, EXCUSEER ME BART, MAAR WEEET JIJ SOMS WAAR IK DIE KERNRAKET MOET LEGGEN?

SOMERS, WAT HEEFT DIT TE BETEKENEN? HOU JIJ ZAKEN VOOR ONS ACHTER?

RANDMAN! JE HAD GEEN SLECHTER MOMENT KUNNEN UITKIEZEN OM TERUG TE KOMEN UIT RUSLAND!

IK KAN NIET MEER TEGEN AL DIE KRITIEK, IK GA BREKEN, IK VOEL HET!

GRIP HEM!!

WAT DEZE REGERING NODIG HEEFT IS RUST, STILTE EN GROEN!

ALS ER IETS IS DAT IK NU NIET NODIG HEB IS HET GROEN!

TIJD VOOR WAT GROENE WOEDE!

IK BEDOEL ECHT GROEN! RELAXEN OP DE BUITEN VOLGENS DE EEUWENOUDE TRADITIEES UIT DE RAND!

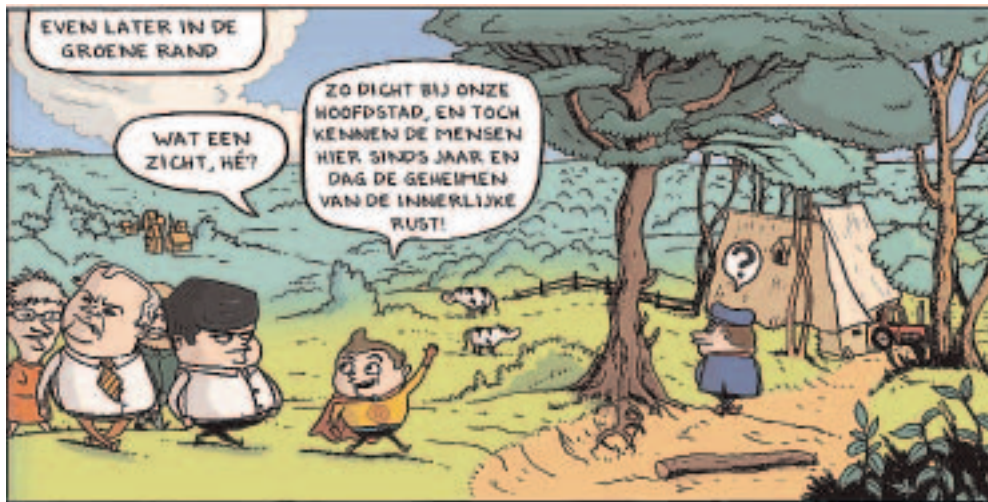
TRADITIONELE RAND?

BREUGHEL FEESTEN?

NEEN! YOGA! IK NODIG HEEL DEZE REGERING UIT OM SAMEN MET MIJ WAT TRADITIONELE YOGA TE BEOEFENEN IN DE GROENE RAND!

GEUZE DRINKEN?

PENSEN KERMIS?

‘Toen we op trouwen stonden, hoorde ik voor het eerst van een huwelijkslijst’

FOTO: PASCAL VIGNERON

Kasia Szymanska

De Poolse journaliste Kasia Szymanska (37) en de Vlaming Steven Borginon spreken onderling Frans omdat ze dat een neutrale taal vinden om met elkaar te communiceren. ‘Het is niet mijn moedertaal en ook niet de zijne. Zo hebben we geen van beiden de indruk dat de ene zich meer moet aanpassen dan de ander. En dat werkt’, zegt Kasia die intussen toch lessen Nederlands volgt.

‘Ik wist wel dat België een meertalig land was toen ik in 1989 ten behoeve van mijn studie in de journalistiek naar hier verhuisde. Maar dat de communautaire tegenstellingen zo groot zijn en het land echt verdeeld is, daar had ik geen flauw benul van. Toen we met de klas een keer de openbare omroep bezochten, constateerde ik verbijsterd dat de RTBF en de toenmalige BRT totaal gescheiden van elkaar werkten in hetzelfde gebouw.’

Loeiende koeien

Na hun kennismaking woonde Kasia met Steven een tijdje in Antwerpen,

maar omdat zij voor haar werk bijna dagelijks naar de Europese instellingen in Brussel moest, besloten ze getweeën al vlug te verhuizen. Via een Poolse vriend konden ze de hand leggen op een appartementje in Kraainem. Kasia installeerde daar ook een bescheiden radiostudio ten behoeve van haar werk. ‘Ik maak nogal wat live-verslagen voor de grootste Poolse privé-zender RMF FM. Als ik daarmee bezig ben, moet ik er steevast op letten dat de ramen gesloten zijn. Onze buur is zowat de laatste landbouwer van Kraainem. Als zijn twintig koeien loeien en ik zeg: ‘Dit was Kasia Szymanska vanuit Brussel’, komt dat weinig geloofwaardig over hè’, lacht de Poolse.

Romantische Polen

Wat Kasia Szymanska het meest bekoort in België is de diversiteit. ‘Het is een interessant land voor een journalist, mede door de aanwezigheid van de vele internationale instellingen. Maar tegelijk moet je op je hoede zijn voor dat artificiële Europese wereldje. Collega’s die hier al ruim vijf jaar vertoeven, zeggen mij soms dat ze geen enkele Belg kennen. Niemand verplicht hen zich te integreren en wie wil, gaat gewoon zijn eigen gangetje.’ Hoewel ze gruwet van het woord ‘integratie’, was het voor Kasia niet moeilijk om hier haar draai te vinden. ‘Mijn schoonfamilie is heel geëngageerd (de broer van Steven is *parlementslid Fons Borginon*, n.v.d.r.) wat maakt dat je niet aan de zij-

lijn blijft. Bovendien sta ik van nature erg open voor nieuwe indrukken.’ Toch valt ze af en toe nog van de ene verbazing in de andere. ‘Toen we op trouwen stonden, hoorde ik voor het eerst het woord ‘huwelijkslijst’. Zoiets bestaat niet in Polen. Voor mij is een geschenk heel persoonlijk. Het zegt wat over de persoon die het geeft en ik kon er niet bij dat ik moest beslissen wat de schenker diende te kopen. Met de voortschrijdende eenmaking van Europa vervagen al die verschillende gewoontes misschien wel.’ Desalniettemin gelooft Kasia dat er altijd een verschil in mentaliteit zal blijven bestaan. ‘Vlamingen zien onmiddellijk overal oplossingen als ze met een probleem worden gecon-

‘Frans is niet mijn moedertaal en ook niet de zijne. Zo hebben we geen van beiden de indruk dat de ene zich meer moet aanpassen dan de ander’

fronteerd. Wij reageren in zo’n situatie vertwijfeld en hebben tijd nodig om weerwerk te bieden.’

Polen zijn ook romantischer, vindt Kasia. ‘Zelfs als we beseffen dat iets niet haalbaar is, zullen we dat toch proberen te realiseren. Hier zijn de mensen meer praktisch ingesteld. Als ze oordelen dat een onderneming niet veel zin heeft, beginnen ze er gewoon niet aan.’

An Van hamme

‘Kurz vor unserer Hochzeit hörte ich das erste Mal von einer Hochzeitsliste’

Die polnische Journalistin Kasia Szymanska (37) verlegte ihren Wohnsitz wegen ihres Journalistik-Studiums 1989 nach Belgien. Mit ihrem Ehemann, dem Flamen Steven Borginon, spricht sie französisch, nach Ansicht beider eine neutrale Sprache, um miteinander zu kommunizieren. Was Kasia in Belgien am meisten reizt, ist die Vielfalt. ‘Für einen Journalisten ist Belgien ein interessantes Land, auch durch die Anwesenheit der vielen internationalen Einrichtungen. Gleichzeitig aber muss man vor dieser artifizialen europäischen Welt auf der Hut sein.’ Es fiel Kasia nicht schwer, sich hier zurecht zu finden. Dennoch kommt sie manchmal aus dem Staunen nicht heraus. ‘Kurz vor unserer Hochzeit hörte ich zum ersten Mal das Wort ‘Hochzeitsliste’. So etwas gibt es in Polen nicht. Für mich ist ein Geschenk etwas sehr Persönliches, es sagt etwas über die Person aus, die es verschenkt.’